

PORTSAN SANOMAT

Nro 3/2022

ENERGIANSÄÄSTÖN SALAT

Miten ratkaista ongelmat
kiihtyvien kustannusten
aikakautena?

HARRASTAMINEN

Joogaa ja
thainyrkkeilyä

PORTSALAINEN POTRETTI

Tuomas Mustikainen
kertoo kirjoissaan koti-
kulmista ja maailmasta

LIFE IN PORT ARTHUR

Yhteisötaide muistuttaa pienten hetkien
ja pysähtymisen merkityksestä

PORTSAN SANOMAT, Nro 3 / 2022

Julkaisija: Portsa ry
Painos: 2000 kpl
Lehden koko: A4
Paperi: G-Print 115
Ilmaisjakelualue:
Port Arthur, Kakola, Linnanfältti

Portsan Sanomat ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Aikatauluihin ja aineistoihin liittyvät tiedot saat toimituskunnalta.

Toimituskunta:

Sari Raunell, Christina Torro,
Teemu Artukka, Toni Mattsson,
Susanna Artukka, Marko Koponen,
Henriikka Salo, Teemu Kaitanen
Kannen kuva: Sari Raunell

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu: 350 €
1/2 sivu: 190 €
1/4 sivu: 130 €
Mini: 70 €
Takasivu: 450 €

Portsassa ry ei ole arvonnisäverovelvollinen.
Hintoihimme ei tule arvonnisäveroa.

Yhteystiedot:

toimitus@portsa.fi

Haluaistko jakaa mielipiteesi muille?

Anna äänesi kuulua ja kirjoita toimitukselle sinua koskettavista tai muuten kiinnostavista portsalaisista asioista. Kyseessä voi olla esimerkiksi mielipidekirjoitus tai vaikkapa artikkelin aihe. Toimitus pidättää itsellään oikeuden julkaista kirjoitukset lehdessä, www-sivuilla tai somessa.

PORTSA RY

Hallitus 2022

Puheenjohtaja:

Sari Raunell

Varapuheenjohtaja:

Toni Mattsson

Sihteeri:

Susanna Artukka

Teemu Artukka, Risto Ranta,
Christina Torro, Marko Koponen,
Henriikka Salo, Juhani Pennala

Jäsenmaksut 2022

10 € / talous / vuosi
50 € / yhteisö / vuosi

Jäsenmaksut Portsassa ry:n tilille:

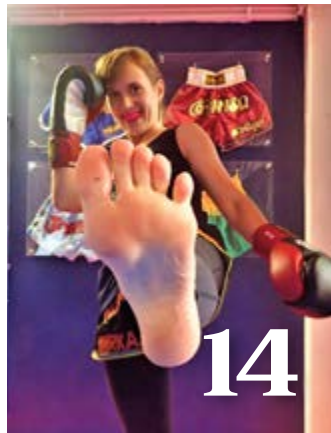
FI57 4309 0010 644375

Yhteystiedot:

info@portsa.fi, puheenjohtaja@portsa.fi

 Portsassa ry

 @portsaviralline

- 3 Kummottos puheenjohtaja sanois?
- 4 Antin pyörästä Onnipyöräksi
- 6 Hyvä puunpolto
- 8 Pienet arjen vinkit sähkönsäätöön
- 8 Portsassa ry kyselee...
Aurinkoenergiaa puutaloille?
- 9 Kaakeliuunin ja hellakaluunin
oikea käyttö
- 10 Kaivellaan vanhoja
- 12 Harrastuksena mielen ja
kehon rentoutuminen: Jooga
- 14 Harrastuksena kamppailu: thainyrkkeily
- 16 Portsalainen potretti: Tuomas Mustikainen
- 18 Talven juomia
- 20 Elämää Portsassa - Life in Port Arthur
- 22 Tee itse raakasuklaa
- 24 Palautteita kaupungille
- 26 Mikaelin srk:n uutiset

KUMMOTTOS PUHEENJOHTAJA SANOIS?

Portsassa Suomen parasta palvelua

Marraskuun alussa valittiin K-Kauppojen Vuoden työntekijäksi K-Portsassa työskentelevä **Alisa Hodzic**. Ihanaa, että olet Alisa palvelemassa meitä portsalaisia! Paljon onnea sinulle vielä kerran! Näin kerrotaan Keskon tiedotteessa:

Alisa kertoo olevansa työssään kuin muuallakin täysin oma itsensä. ”Meillä on järjestöömän hyvä työyhteisö, jossa saa olla juuri sellainen kuin on. Työilmapiiri on meillä todella hyvä”, hän kiittelee. Alisaa olivat ehdottaneet niin asiakkaat kuin hänen työkaverinsakin. Palautteissa hehkutetaan Alisan iloisuutta ja positiivisuutta. Hän huomioi jokaisen ja Alisan asiakaspalveluasenne saa tulemaan kauppaan vähän kauempaakin. Eräässä palautteessa kerrotaan, että hän on mukana alueen kahvipöytäkeskusteluissa ja häntä tullaan varta vasten tervehdimään. ”Poikkeuksellisen iloinen ja superystävällinen kassa. Piristää synkimmän päivän ja pistää miettimään omaa asennetta”, todetaan Alisasta. Alisa on syntynyt Iloimantsissa ja hän on ollut kaupan työssä melkein viisi vuotta.

Hyvää palvelua ja kauniita paketteja

Turun Yrittäjien hallitus valitsi Suomen Valoisan kauppiaan **Merja Mannosen** vuoden 2022 yksinyrittäjäksi. Paljon onnea tittelistä Merja! Sinun puodissasi käyminen ilahduttaa aina, niin valikoiman kuin kauppiaan palvelun osalta. Tiedotteessa kerrotaan:

Turun Yrittäjien hallitus on valinnut vuoden 2022 yksinyrittäjäksi Merja Mannosen, joka on sisustus- ja lahjatavaraliikkeen kauppias. Hän on toiminut 30 vuotta yrittäjänä sisustusalaalla. Suomen Valoisa Oy toimi aluksi sisustusvalaisimien tehtaanmyymälänä Orikedolla. Vuonna 1995 Merja hankki kivijalkamyymälätilan Puutarhakadulta, jossa liike toimii edelleen. ”Kauniisti paketoitua lahjat ovat tavaramerkkini. Haluan tehdä kauniin pake- tin niin pienistä kuin suuremmista lahjaostoksista. Myymälässäni on runsas valikoima sisustusesineitä ja -tekstiilejä sekä jonkin verran myös vaatteita ja asusteita. Minulle on tärkeää, että kauppaan on helppo tulla. Tänne voi poiketa vaikka kävelylen-

killä. Haluan kohdata asiakkaat ihmisinä, ja uskon, että sen vuoksi asiakkaat palaavat tänne vuodesta toiseen” kertoo kauppias Merja Mannonen.

Portsassa ry 50 vuotta

Asukasyhdistys Portsassa ry:n juhlavuosi jatkui samoissa merkeissä, kuin yhdistyksen syntymäkin. 50 vuotta sitten Portsan talot olivat vaarassa hävitä maailmankartalta rakennuttajien havitellessa tontteja. Hävittämislähtöä säästettiin vain vastustamalla yhdessä alueen purkamista. Tämä vuonna olemme joutuneet ottamaan kantaa tiukasti Juhana Herttuan koulun ja Merenkulkuoppilaitoksen tonteille kaavailtua massiivista rakennelmaa vastaan. Lähialueille on kaavoitettu valtava määrä asuin- kerrostaloja ja nyt halutaan kaavoitusmuutoksen kautta poistaa viimeisetkin yleiskaavassa julkisten palveluiden ja hallinnon alueiksi määritellyt tontit. Lisäksi suunniteltu rakennuskompleksi on suorastaan pöyristyttävä rakennelma keskellä ahdasta asutusta. Kannattaa perehtyä aiheeseen esim. Portsan Sanomien 2/2022 lehdessä ja lähettää omakin kannanotto kaupungille.

Muistathan, että löydät aiemmat Portsan Sanomat sivuiltamme www.portsa.fi.

Lempää talvea meille portsalaisille toivotellen

Sari Raunell

**Portsassa Ry:n
hallituksen
puheenjohtaja
puheenjohtaja@portsa.fi**

Antin pyörästä Onnipyöräksi

Juttu ja kuvat **Teemu Artukka**

Antin pyörä oli **Antti Bangin** 1957 perustama pyöräliike, joka sijaitsi alunperin nykyisen R-kioskin paikalla olleen puutalon kellaritiloissa. Nykyiselle paikalleen liike löysi 1970-luvulla. Pyöräliikkeellä on ollut monta yrittäjää, mutta paikallisille sen tunnetuimmaksi tekivät veljekset **Jorma** ja **Kari Venho**, joiden omintakeinen palvelukulttuuri teki paikallisiin lähtemättömän vaikutuksen.

Viimeiset seitsemän vuotta liikettä ylläpiti pariskunta **Lisa Grannas-Hätinen** ja **Matti Hätinen**. Omistajanvaihdos huomioitiin myös Portsan sanomissa 1/2015.

Tänä vuonna kuitenkin puhalsivat miltei massiiviset muutoksen tuulet, sillä uusien yrittäjien, **Tomi Kotirannan** ja **Mika Sevónin** myötä pyöräliike vaihtoi nimeä Onnipyöräksi. Antin pyörästä nimenmuutos Onnipyöräksi on kuitenkin luonteva, sillä Onni on Tomin pojan nimi, joten jatkumo on selkeä.

Onnipyörä on vuonna 2019 perustettu palveleva sähköpyöräkauppa, jonka alkuperäinen kivijalkaliike löytyy Viilarinkadulta Länsikeskuksesta. Sen perustivat Tomi Kotiranta ja Mika Sevon ajatuksenaan myydä sähköpyöriä ja tietenkin tarvittaessa huoltaa kaikkia polkupyöriä. Kotiranta oli aikaisemmin toiminut K-kauppiaana ja sieltä on löytynyt myös hyviä eväitä pyöräkauppiaana toimimiseen. Asiakasta palvellaan ja autetaan.

– On tärkeää, että meidät mielletään nimenomaan paikalliseksi yritykseksi, tähdentää Kotiranta.

Yritys on kasvanut muutamassa vuodessa ja liikkeitä löytyy Turun kahden liikkeen lisäksi Lappeenrannasta ja Helsingistä, mutta kaikesta huokuu se, että kysymyksessä on liike, joka myy turkulaisilta turkulaisille.

Mutta miksi siis Portsaan?

Antin pyörä on Portsan tunnetuimpia kivijalkaliikkeitä ja sieltä on ostettu ja huollatettu polkupyöriä kolmessa sukupolvessa. Myös Kotiranta on aikoinaan ostanut pyöränsä sieltä ja kun hän kuuli paikallisten porttikongien kuiskutuksessa, että Antin pyörä saataisi olla myynnissä, hän tarttui heti tilaisuuteen.

– Kuulin puskaradion kautta, että liike on hiljaisessa myynnissä ja keskusteluiden jälkeen sitten löydettiin yhteisymmärrys, Kotiranta muistelee kauppvoja.

Alueessa kiinnosti ikoninen status ja tietenkin se, että alueen ympäristö kasvaa koko ajan. Sähköpyörien markkinat kasvavat nopeasti, vaikka Portsan liikkeestä tietenkin löytyy myös perinteisiä mankeleita. Lisäksi isona osana on huolto, ja mahtava asia olikin, että portsalaisen vanhat tutut Petri ja Tomppa jäivät vanhoina työntekijöinä huoltamon puolelle.

Liike teki totaalisen kasvojenkohotuksen ja miltei antiikkiset ikkunateippaukset ja kyltit väistyivät uusien tieltä ja julkisivu on raikas ja kutsuva. Aluksi tietysti paikalliset kavahtivat, koska mopedimainos oli lähtenyt ikkunasta ja nimi oli vaihtunut, mutta lopulta julkisivun päivitys on kerännyt kiitosta.

◀ Onnipyörässä myydään sähköpyörien lisäksi perinteisiä pyöriä, kuten Jopoja.

Taneli Peussa ja Tomi Kotiranta tulevat portsalaisille tutuiksi.

◀ Julkisivu sai kasvojenkohotuksen ja kutsuu sisään ohikulkijoita.

▼ Vaikka nimi on muuttunut, Onnipyörässä kunnioitetaan liiketilan menneisyyttä.

“
On hienoa miten ihmiset kävelevät ohitse ja katsovat ikkunasta kiinnostuneena sisälle.

– On hienoa miten ihmiset kävelevät ohitse ja katsovat ikkunasta kiinnostuneena sisälle. Valoa on aikaisempaa enemmän ja ilme on raikkaampi, kuvailee Kotiranta ilmeenmuutosta.

Liikkeessä toimii myös sähköpyörien vuokrausta harjoittava 10bikes, jonka yrittäjät **Hedi Tenho** ja **Taneli Peussa** myös hoitavat sähköpyörien myyntiä. Kaunoluistimia ei kuitenkaan enää saa liikkeessä te-roitettua, mutta mikäli ajatuksissa on sähköpyörän ostaminen, vuokraaminen päiväksi tai vanhan pyörän pelastaminen, Onnipyörä on luvannut auttaa.

Perhe nimeltä Onnipyörä

Liikkeessä huokuu perhetunnelma. Liikkeessä työskentelevät ovat itse remontoineet tilan ja pensselin varressa on myös operoineet kaikki toimitusjohtajasta pyörähuoltoon, joten porukka on hitsautunut yhteen. Portsan liike on työntekijöiden suunnittelema ja yrittäjien mahdollistama. Kaiken lisäksi Viilarin-

kadun pisteen työntekijät ovat käyneet auttamassa remontoinnissa, kun apua on kaivattu.

Kysyttäessä tulevaisuudensuunnitelmista, perinteisen pyöräkaupan lisäksi suunnitelmiin kuuluu liikkeen kehittäminen 10bikesin Tanelin ja Hedin kanssa. Tiiviissä porukassa ideointi on vilkasta ja niitä myös uskalletaan toteuttaa.

– Kyllä se varmaan tämän liikkeen monipuolisuus luo lisää mahdollisuuksia palvella pyöräilyasiakkaita, tuumailee Peussa.

Kun Portsan sanomien toimittaja manasi aktiivisuuttaan polkupyörän talvihuollon suhteen, Peussa ja Kotiranta totesivat miltei yhteen ääneen, että “meidän tavoite on saada ihmiset pyöräilemään ympäri vuoden”.

Ports toivottaa uudet yrittäjät tervetulleiksi! ■

Hyvä puunpoltto tuottaa enemmän lämpöä ja vähemmän päästöjä

Teksti: Liisa Harjula, Valonia

Puun pienpoltosta syntyy 40 % Suomen pienhiukkaspäästöistä, 55 % mustan hiilen päästöistä ja 25 % häkäpäästöistä. Niistä aiheutuvia lieviä oireita ovat nuha, yskä sekä kurkun ja silmien kutina. Pitkäaikainen altistuminen pienhiukkaspäästöille pahentaa sydän- ja verisuonisairauksia. THL:n mukaan Suomessa kuolee 200 ihmistä vuodessa ennen aikaisesta pienhiukkasten aiheuttamiin sairauksiin.

Tulisijan käyttäjä on avainasemassa päästöjen vähentämisessä. Tutkimukset ja testit ovat osoittaneet, että polttotottumuksia muuttamalla voidaan päästöjä vähentää jopa puoleen. Hyvällä puunpoltolla saavutetaan parempi ilmanlaatu sekä sisällä että ulkona ja sopu säilyy naapurin kanssa.

Ja näin se tehdään

Aloita tulisijan käyttö poistamalla vanhat tuhkat ja tarkistamalla veto. Käytä polttamiseen kuivia, ylivuotisia puita tuo puita sisälle 1-2 päivän tarpeeseen. Lämmitä tulisija päivittäin lämmityskaudella. Peruslämmän tulisija tuottaa syttymisvaiheessa huomattavasti vähemmän päästöjä ja palaa korkeammalla hyötysuhteella sekä luovuttaa tasaista miellyttävää lämpöä.

Käytä ensimmäiseen pesälliseen pieniä, halkaisijaltaan n. viiden sentin polttopuita. Lado sytytyspuut riittävän väljästi tulipesään ja täytä vain puolet pesästä. Laita isot puut alle ja pienet päälle.

Pienet puut syttyvät hyvin ja nostavat palolämpötilan nopeasti. Sytytä päältä ja huolehdi riittävästä ilmansaannista. Kun ilmamäärä on sopiva, puu palaa rauhallisesti vaalealla liekillä.

Lisää puita vähitellen vasta sitten, kun entiset ovat palaneet hiillokselle ja liekit ovat laskeutuneet. Toiseen pesälliseen voit varata isompia polttopuita, mutta laita puut tiiviisti yhteen. Jätä tulipesään vapaata tilaa puolet tai vähintään kolmasosa tulipesän korkeudesta.

Polttetuasi riittävän määrän puita huolehdi, että kaikki kekäleet palavat loppuun. Voit siirtää kekäleet yhteen kasaan, mutta älä hakkaa niitä. Tuhkan sekaan putoavat kekäleet jäävät savumaan ja aiheuttavat häkävaaran sekä lisäävät päästöjä. Sulje tulisijan pellit vasta kun hiilet ovat täysin sammuneet.

Tarkkaile savun väriä

Tarkkaile piipusta nousevan savun väriä. Jos savu on tummaa, palaminen on huonoa. Hyvän polton seurauksena piipusta tuleva savu on harmaata, lähes vesihöyryä.

Poista tuhkat säännöllisesti

Tulisija palaa puhtaammin, kun poistat ilmanvirtausta häyttävän tuhkan säännöllisesti. Käytä kannellista, mielellään jalallista metalliastiaa. Älä säilytä tuhkaa sisätiloissa vaan vie tuhka-astia heti ulos palamattomalle alustalle. Kaupunkialueella jäähtyneen tuhkan voi laittaa pakattuna polttokelpoiseen jätteeseen. Tuhka on myös hyvää maanparannusainetta.

Käytä puhdasta ja kuivaa puuta

Kuivan puun tunnistamisen kolme vinkkiä ovat paino, halkeilu ja ääni. Kuiva klapi painaa noin maitopurkillisen verran. Kuivunut klapi on päästä halkeileva, märkä puu on tiivis. Tarkkaile myös ääntä: kun kahta klapiä lyö yhteen, kuivat puut helähtävät, märät puut kumahtavat.

Roskat eivät kuulu tulipesään. Vältä myös paperin ja kartongin käyttöä sytykkeenä. Hyviä sytykkeitä ovat lastut, tuohi ja erilaiset biopohjaiset sytykkeet.

Puun varastointi

Puut säilytetään mielellään ilmavassa puuvajassa. Jos pinot ovat ulkona, ne pitää peittää siten, että ilma pääsee kiertämään pinon alta, päältä ja sivuilta. Pelastuslain mukaan puuta ei saa kuivata eikä varastoida räystään suojassa tai autotallissa paloriskin takia. Sisällä asuinrakennuksessa saa säilyttää 0,5 m3 polttopuuta, jollei sitä säilytetä erillisessä osastoidussa tilassa.

Mahdollisten sieni-itiöiden vuoksi säilytä sisällä vain 1-2 polttokertaan tarvittava määrä puita. Kuivatun puun kosteuspitoisuus on 15-20 %. ■

Moi Portsa!

Nimeni on Filip ja olen aloittanut hierojana Vireän Portsan toimipisteessä. Liikkeen tutkiminen, ohjaaminen ja kehonhuolto on intohimoni.

Voit varata minulle ajan helposti osoitteesta www.virea.fi

Ystävällisin terveisin,
Filip

Ps. Jag betjänar även på svenska.

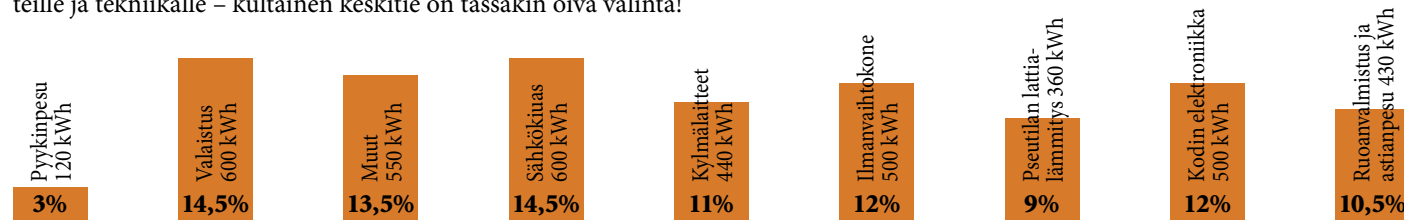

Sinulla on Arvo

Pienet arjen vinkit sähkönsäästöön

1. Laske huoneen lämpötilaa muutamalla asteella. Muista, että kellaritilojen lattialämmitys tulee kuitenkin pitää aina päällä, jotta rakenteet pysyvät kuivina eivätkä kärsi. Makuuhuoneen lämpötila voi olla hieman alhaisempi, kuin muissa huoneissa.
2. Tarkista lämminvesivaraajan lämpötila. Lämpimän veden tulee olla vähintään 55 astetta ja maksimissaan 65 astetta. Mikäli vesi on kylmempää, saattaa bakteeritoiminta alkaa varajan sisällä. Mikäli vesi on kuumempaa kuin 65 astetta, saattaa vesi aiheuttaa palovammoja käyttäjälle. Sopiva lämpötila on mahdollisimman vähän yli 55 astetta, mutta kuitenkin niin, että lämmin vesi ei lopu kesken.
3. Lyhennä suihkuakiaa ja suihkuttele totuttua viileämmällä vedellä.
4. Vähennä saunakertoja ja/tai sauno lyhyempiä aikoja. Mene saunaan heti kun se on sopivan lämmin.
5. Tarkista sisimmäisen ikkunan tiivisteet. Muoviset ikkunatiivisteet haperuvat ja litistyvät käytössä, joten ne kannattaa uusida säännöllisesti. Ulommaista ikkunaa ei saa tiivistää, jotta ikkuna hengittää kunnolla eikä kerää kosteutta lasien väliin. Muista tarkistaa myös ulko-oven tiivisteet.
6. Paksut verhot ikkunoissa vähentävät vedon tuntua. Erityisen kylmällä ilmalla verhot kannattaa vetää kiinni.
7. Tarkista kodinkoneiden toimivuus – rikkinäiset ja vanhat laitteet kuluttavat sähköä uusia laitteita enemmän ja ovat turvallisuusriski.
8. Hyödynnä puuhellaa myös ruuanvalmistamisessa. Erilaiset pataruuat valmistuvat puuhellalla lähes itsestään.
9. Sammuta valot niistä huoneista, joissa ei oleskella. Vaihda valaisimiin ledivalot.
10. Pese vain täysia koneellisia pyykkiä tai tiskiä.

Puutalokodeissa suurimmat sähkösyöpöt ovat lämminvesivaraaja, sähkölämmitys sekä sauna. Kiinnitä huomiota erityisesti niiden käyttötottumuksiin. Muista kuitenkin, että liiallisesta sähkön kontrolloinnista saattaa tulla haittavaikutuksia rakennusten rakenteille ja tekniikalle – kultainen keskitie on tässäkin oiva valinta!

Kotitalouden sähkönkulutuksen esimerkkinä 2 hlö kaukolämmitetty rivitalokoti. Keskimääräinen sähkönkulutus noin 4100 kWh vuodessa.

PORTSA RY KYSELEE... AURINKOENERGIAA PUUTALOILLE?

Hei ja terveisiä aurinkoisesta Port Arthurista!

Portsalaisissa taloyhtiöissä mietitään parhaillaan energia-asioita tulevien talvien varalle. Monessa taloyhtiössä keskustellaan erilaisista energiansäästämismahdollisuuksista, joilla pääosin sähkölämmitteisten puutaloasuntojen energiakustannuksia pystyttäisiin alentamaan. Useissa taloyhtiöissä asiaa mietitään tarkkaan ja hitaasti, koska vanhoihin rakennuksiin kajoaminen arveluttaa. Päätökset ovat käytännössä peruuttamattomia, ja virhepäätösten mahdolliset haitat näkyvät vuosien päästä.

Eräänä energiakustannusten säästämisen vaihtoehtona on aurinkopaneelit. Aurinkosähkön on ennustettu olevan yksi edullisimmista sähkön tuotantomuodoista lähivuosina (Helen), ja vaihtoehto kiinnostaa myös portsalaisia taloyhtiöitä.

Tiedustelemme museokeskuksen näkemystä asiaan. Voiko aurinkopaneeleita asentaa portsalais-talojen katoille?

Ystävällisin terveisin,
Portsa ry:n hallitus

Hei,

koska Portsan taloilla on asemakaavassa suojelumerkintä (sr), on niiden katoille aurinkopaneelit vähän vaikea asia. Portsassa voisi ajatella ulkorakennusten katoille tai mahdollisesti asuinrakennuksen sisäpiha-puoleiselle katonlappelle yhtenäisenä kokonaisuutena.

Olemme juuri linjanneet, että suojelualuilla ja varsinkin suojelluissa taloissa aurinkopaneelien tulee olla kokomustia, sellaisia joissa ei ole alumiinin värisiä reunoja tai kiinnikkeitä. Mutta onnistuuko Portsassa enää yhtenäinen aurinkopaneelikonaisuus, kun katoilla on jo lukuisia kattoikkunoita? Sinne tänne sijoitellut aurinkopaneelit tekisivät katoista todella levottomat.

Virtesolarin tai vastaavien aurinkokeräimien ratkaisu sopii hyvin saunapeltikatteisiin, ongelma niissä on se, että tämänhetkisen tiedon mukaan ne liimataan niin tiiviisti peltikatteeseen, ettei niitä sitten saa siitä irti.

Terveisin
Turun museokeskus / Varsinais-Suomen
alueellinen vastuumuseo
Åbo museicentral / Regionalt ansvarsmuseum
för Egentliga Finland
Turun kaupunki

Kaakeliuunin ja hellakaluunin oikea käyttö

Aiemmilta asukkailta ja naapureilta kannattaa kysellä vinkkejä miten juuri sinun asuntosi tulisija toimii ja lämmittää parhaiten. Muistathan myös, että käytössä olevan tulisijan hormi tulee nuohota vuosittain. Pitkään käyttämättä ollut tulisija on suositeltavaa tarkistuttaa nuohoojan toimesta ennen lämmityksen aloitusta.

Aloita lämmityskausi varovasti, jotta tiilirakenteisiin kertynyt kosteus haihtuu. Erityisesti sateisten kausien jälkeen piipusta hormiin ensilämmityksen yhteydessä yhteiskäyttöön haihtuva kosteus (vesihöyry) voi aiheuttaa äkkinäiselle lämmittäjälle epämiellyttävän yllätyksen. Huomaa myös, että liian raju ja pitkäkestoinen lämmitys aiheuttaa saumojen avautumista ja rikkoo uunin. Pääsääntöisesti kahden pesällisen polttamisella saavutetaan optimaalinen hyötysuhde. Jatkuva polttaminen lämmittää lähinnä maapalloa, ei asuntoa.

Kakluunin käyttö

Kakluunissa on tyypillisesti kahden savupellin välissä pyöreä tähtiventtiili. Nykykielellä puhuttaisiin poistoilmaventtiilistä. Entisaikaan räppänää saatettiin kutsua esimerkiksi tupakaventtiiliksi. Kesällä tähtiventtiili on hyvä pitää auki, se takaa asunnon hyvän painovoimaisen tuuletuksen. Talvella venttiiliä voi rajoittaa tai paukkupakkasilla sulkea täysin.

Alempi savupelti avaa uunin yhteyden savuhormiin. Molemmat venttiilit eli kansankielellä pellit pidetään lämmitäessä auki. Vastaavasti tähtiventtiili

on lämmitettäessä aina kiinni. Pellit pidetään avoinna niin kauan, kunnes hiilet ovat palaneet loppuun eli sininen liekki on sammunut. Jos pellit suljetaan liian aikaisin, muodostuu huoneilmaan häkää, joka on hengenvaarallista. Häkä on hajuton, mauton ja näkymätön kaasua. Häkä sitoutuu hemoglobiiniin happea voimakkaammin ja häkämyrkytyksen saanut ihminen voi menehtyä hapen puutteeseen hyvin nopeasti. Hyvä vinkki on ensin sulkea pellit kokonaan ja sitten avata kumpaakin peltiä noin pari senttiä. Silloin mahdollinen häkä tuulettuu hormiin, mutta lämpö pysyy huoneistossa.

Kaakeliuunin toimintaperiaate

Kaakeliuunin rakenteessa savu kulkee siten, että savu nousee tulipesästä suureen kanavaan, joka jakautuu kahdeksi laskevaksi poskikanavaksi uunin kylkien etuosassa. Alhaalla kanavat nousevat jälleen ylöspäin ja yhdistyvät ennen sulkupeltejä. Tämän jälkeen savukaasut ohjautuvat savupiipun hormiin. Eli lämmin savukaasu nousee ensin ylös, jonka jälkeen se laskee jäähtyen alaspäin ja luovuttaa samalla lämpöä uunin rakenteisiin. Samalla huoneilma lämpenee uunin pinnassa ja lämmitessään se kohoaa ylöspäin.

Hellakakluuni

Hellakakluunin yläosassa yksi pelti avaa tuuletuksen huuvasta suoraan ulos. Toinen pelti avaa yhteyden hormiin ja se on oltava auki aina, kun tuli on pesässä. Myös hellakakluuneissa on usein tähtiventtiili ja sitä käytetään kuten tavallisen kakluunin tähtiventtiiliä. Hellakakluuneissa on usein kaksi erilaista savukaasujen kiertoa: lyhyt ja pitkä. Alempana huuvan alla on kaksi vierekkäistä peltiä. Kun ne ovat molemmat auki, niin hellassa on lyhyt- eli kesäkierto. Kun toinen näistä pelleistä suljetaan, saadaan aikaiseksi pitkä kierto, jolloin hellakakluuni varaa lämpöä enemmän. Epäselvissä tilanteissa veto on hyvä indikaattori. Pitkän kierron asennossa hellan veto on tyypillisesti heikompi. Hellan vesisäiliössä on aina pidettävä vettä, silloin kun hellaa lämmitetään, muutoin säiliö palaa puhki ■

Artikkeli toimitettu yhteistyössä Muurausliike Timo Koposen kanssa. Uunimuurari Timo Koponen oli luennoinnassa Portsa Ry:n vuosikokouksen yhteydessä syksyllä 2015 Portsan kakluunien käytöstä.

Lähde: Ruotsalainen tulisijamuurauksen oppikirja

KAUNISTA KOTIIN KIVEN SISÄLTÄ

kakola

[M Y Y M Ä L Ä]

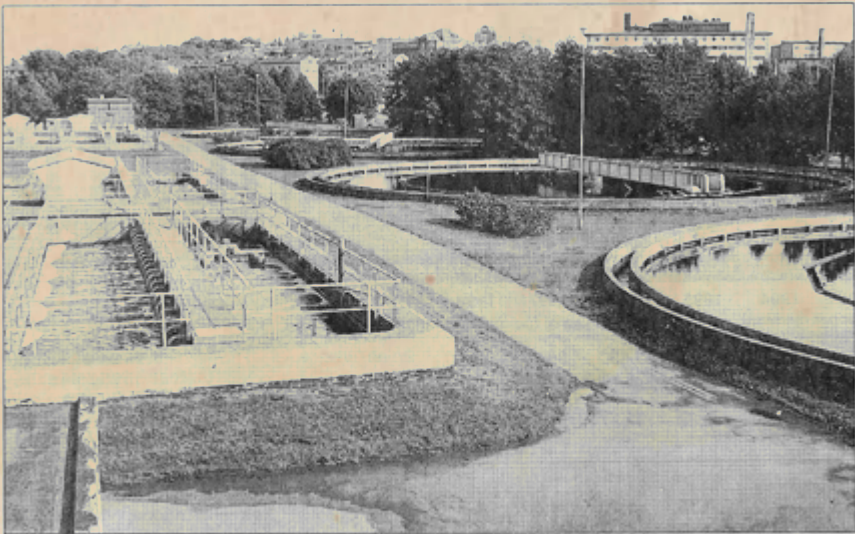
Graniittilinnankatu 2 n 129, 20100 Turku (Kakolan sisäpiha) | 041 314 0615
Ma-la klo 11–17, su 11–15 | www.kakolanmyymala.com

Kaivellaan vanhoja

Turun jätevesisota

Turun jätevesien käsittelylaitoksen saneeraustarve jätevesiasetusten mukaiseksi oli akuutti asia 1990-luvulla. Loppuvuonna 1996 uutisoitiin Turun päättäjien joutuvan ratkaisemaan seuraavana vuonna, missä Turun jätevesien käsittely jatkossa tapahtuu. Puhdistamo sijaitsi silloin Portsan naapurissa Iso-Heikkilässä, Tukholmankadun ja Ruissalontien välissä, Vaasanpuistossa. Vaihtoehdot olivat, että maanpäällä sijaitseva jäteveden puhdistamo vuodelta 1966 saneerattaisiin tai täysin uusi puhdistamo louhittaisiin Kakolanmäen kallioon, vankila-alueen alle.

TS/Jonny Holmen
Kirjoittajan mukaan Kakola-vaihtoehdossa ei ole riittävästi selvitetty mm. niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat nykyisen puhdistamon purkamisesta, maaperän puhdistamisesta sekä mm. kunnallistekniikan rakentamisesta.

7.5.1999

Kakolanmäki on huono vaihtoehto

Kakolanmäki on todella huono jätevedenpuhdistamon paikaksi. Virkamiehiltä on ehkä jäänyt huomaamatta, että Portsassa asuu iso joukko ihmisiä.

Kallion räjäytystyö aiheuttaa tärinää. Onko siis portsalaisien tyhjennettävä asuntonsa räjäytystyön ajaksi? Taulut pois seinältä ja elektroniikka sukulaisten ja tuttavien nurkkiin, kristallista puhumattakaan. Kestävätkö talojen vesijohdot, viemärit ja muut erilaiset rakenteet räjäytystyön? Kuka korvaa mahdolliset vahingot?

Louhinta- ja räjäytystyö aiheuttaa tietenkin maansiirtorallin. Ihmiset ovat jatkuvassa ylimääräisessä pölypilvessä maansiirtorekkojen jyristessä ikkunoiden alla.

Ainakin lapsiperheiden on tehtävä joitakin muutoksia lasten turvallisuuden vuoksi. Vesilaitoksen va toimitusjohtaja Risto Saarinen sanoi TS:ssa: "hajuhaitatkin hoituvat hallitummin." Tästäkin voidaan päätellä, että hajuhaittoja tulee olemaan. Se tietää ensinnäkin sitä, että päättäjät tietien tahtoen vaikuttavat muuten mukavan kaupunginosan asumisen laatuun.

Toiseksi se vaikuttaa asuntojen hintatasoon. Kuka haluaa muuttaa jätevesilaitoksen lähelle?

Jos perhe joutuu jostakin syystä muuttamaan Portsasta pois, saattaa asunnon arvonlasku olla kymmeniä tai jopa satojatuhansia markkoja. Pankitkin voivat laskea

nykyisiä vakuusarvoja.

Tulevaisuudessa vankila varmasti siirtyy muualle. Turkulaisille vapautuu vihdoinkin todella kaunis puisto- ja asutusalue keskeiselle paikalle joen rantaan. Miksi pitää tuhota tämä tulevaisuuden keidas sijoittamalla siihen haju- ja muita ympäristöhaittoja aiheuttava jätevesilaitos?

Turku panostaa Aurajokiin suun kehittämiseen. Se on vilkas tapahtumapaikka ja matkailullisesti erittäin merkittävä. Miten sopii jätevesilaitos lemuineen tähän ympäristöön? As Oy Malmimirne Hallitus Saara Asikainen Juhani Kallio Sirpa Valjakka TS 24.3.1999

Sijoitusvaihtoehdoista riitoja

Kumpaakin vaihtoehtoa puolusteltiin kiihkeästi. Konsulttien selvitys sai rajua kritiikkiä, epäiltiin tutkimusten lopputuloksen vastaavan tilaajan toiveita. Kakolanmäki väitettiin pilattavan moisella laitoksella, sijaintia olisi pitänyt miettiä ihan jonnekin muualle kuin Kakolaan ja nykyinen sijainti Vaasanpuistossa vasta olikin surkea. Nykyinen avomalli levitti hajuhaittoja ympäristöön ja oli satamasta tulevien turistien ensimmäisiä näkymiä. Kakolan 60 metristä poistopiippua vierokuttiin, sen pelättiin pilaavan maiseman ja levittävän hajuja yhä laajemmalle. Pahanieni, Hirvensalon Arola ja Ankkuriky- lä otettiin myös mukaan vaihtoehtoisksi sijoituspaikoiksi. Portsalaiset alkoivat pelätä Kakolanmäen puhdistamon pilaavan Portsan idyllin. Lehistön mielipideosas- toilla ja muillakin sivuilla käytiin kuumaa keskustelua. Eri puolueet miettivät kuu- meisesti omia kantojaan.

Soppa sakenee

Alkuvuonna 1999 keskustelu vain sakeni ja kuumeni. Portsalaiset alkoivat miettiä, mitä kallion louhintatyö voisi pahimmillaan tarkoittaa alueella. Kallion räjäytystöiden pelättiin vahingoittavan rakennuksia ja asuntojen arvo saattaisi laskea. Louhintajätteen kuljetus Portsan läpi, melu tärinä ja pöly huolettivat portsalaisia. Huhtikuussa 1999 Kiinteistö- ja rakennuslautakunta päätti kannattaa sijoituspaikaksi Kakolaa, jota lautakunnan mielestä puolsivat kaupunkikuvalliset seikat. Alettiin vaatia kansanäänestystä, tulisiko jätevedenpuhdistamo sijoittaa Kakolan kallioon vai ei. Äänestyksen tarpeellisuudestakin riideltiin.

Kansanäänestys haudattiin

Laskelmissa oltiin tultu tulokseen, että saneeraus ja uuden rakentaminen tulisivat yhtä kalliiksi, molempien kustannukset olisivat jopa 500 miljoonaa markkaa. Vesioikeuden mukaan nykyistä tehokkaamman laitoksen pitäisi olla toiminnassa vuoden 2004 alkuun mennessä. Jätevesien paremmasta käsittelystä pienemmillä ympäristöhaitoillahan oli loppuviimeksi kyse ja päätöksellä alkoi olla kiire. Poliittinen ottelu päättyi siihen, että Turun valtuusto päätti neljän tunnin puimisen ja kolmen äänestyksen jälkeen 21.6.1999, että jätevedet johdetaan tulevaisuudessa Kakolaan, siitä huolimatta, että turkulai- sten enemmistö tuntui kannattavan avo- puhdistamon saneerausta. Neuvoa antava kansanäänestys haudattiin samalla. Mie- lipidekirjoituksessa julistettiin jättimäi- sestä jätekaasujen poistoputkesta saatavan turkulaisen hölmöyden ikuisen muisto- merkin.

Hajuhaittoja Portsassa

Samaan aikaan vanhalla puhdistamolla oli jatkunut jäteveden puhdistaminen, uusi kompostointilaitoskin oli jouduttu inves- toimaan. Kompostointilaitoksen koeajo tosin ei ollut sujunut hyvin. Laitos oli tilat- tu 1995 ja sen olisi pitänyt toimia jo vuon- na 1997, mutta vielä vuonna 1999 se ei toiminut kunnolla. Laitoksen hintakin oli kohonnut 24,1 miljoonasta 28 miljoonaan markkaan. Kompostoria tarvittiin puhdis- tamolietteen käsittelyyn, koska kaatopaik-alle ajaminen tultaisiin pian kieltämään. Kompostoinnista levisi varsinkin iltaisin Portsaan voimakkaita hajuja.

Konsulttiselvityksestä ulko- puolinen selvitys

Kesällä 2000 kerrottiin, että Turku tilaa ulkopuoliselta asiantuntijalta selvityksen, jossa verrataan jätevedenpuhdistamon ris- tiriitaisia konsulttitöitä. Suunnitelmat ja hinnat käytäisiin vielä kerran läpi. Yhden

Asukkaat vastustavat Kakolan jätevedenpuhdistamoa

Portsan idylli tuhoutuu

Turun kaupunki on saanut viime vuosina nostettua Aurajokivarren ilmettä, ja joki- varteen on rakennettu runsaasti uusia asuntoja. Asun- non ostopäätöstä tehtäessä ei kylläkään olla kerrottu, että kohta naapurin asennetaan piippu, joka tuo uusia arome- ja haisteltavaksi.

Kaupunki-ilme on paran- tunut myös Portsassa. Portsa on viihtyisä kokonaisuus vanhoine kunnostettuine tal- loineen, ja alue on siistiyty- nyt idylliseksi puutalomil- jöksi. Jopa Puutarhakadun liikennettä on rajoitettu asu- misviihtyvyyden takia.

Mutta missä on kestävä kehitys? Nyt Puutarhakadun pääty halutaankin uhrata jä- tevesien puhdistukselle. Osa idyllisestä Portsasta tuho- taan lopullisesti.

Missä ovat selvitykset kal- lion räjäyttämisen vaikutuk- sista talojen rakenteisiin? Kakolan peruskallion ala- puolella olevat taloyhtiöt ovat viime vuosina investoi- neet suuret summat rahaa paalutukseen. Kaikki Port- san puoleiset talot kallion juurella ovat vanhoja, eivätkä niiden osittain vinoit rak- enteet välttämättä kestä maaperän räjäytyksiä.

Kakolan käytöstä muuhun kuin vankien säilytykseen on puhuttu jo kauan. On esitetty visioita kauniin rakennuksen ja sen ympärillä olevan puis- ton käyttämisestä matkailu- ja virkistyskäyttöön. Jos Ka- kolan alle rakennetaan jäte- vedenpuhdistamo, nämä suunnitelmat voidaan uno- htaa.

Nykyiset päätöksentekijät sitovat kädet myös tulevilta sukupolvilta, jotka kenties arvostavat enemmän asumi- sviihtyvyyttä kuin kaupungin nykyiset päättäjät.

Missä muualla kuin Turus- sa halutaan jätevedenpuh- distamo keskustaan? Miksi Kakolan kalliion, kun perus- kallioita on lääni täynnä? Miksi Turun keskustaan ha- lutaan myös ympäristökun- tien liemet? Nyt suunnitellun Kakolan puhdistamon hajut kulkeutuisivat korkean pil- pun myötä koko keskustan

huoneistojen läpi.

TS/Veikko Wähöös
Kuvassa etualalla oleva Portsa on vanhaa puutaloaluetta. Kirjoittajat pelkäävät, että Koko- laan lämmälle suunniteltu jätevedenpuhdistamo tuhoaa Portsan idyllin. "Nykyiset päätöksente- kijät sitovat kädet myös tulevilta sukupolvilta, jotka kenties arvostavat enemmän asumi- sviihtyvyyttä kuin kaupungin nykyiset päättäjät", he toteavat.

TS 21.2.1999

Kakolan vaihtoehtoa puol- tavat argumentit, kuten ve- siensuojelunäkökulmat, tuli- sivat toteutumaan yhtäläillä kaikissa asianmukaisesti ra- kennettavissa uudisraken- nusvaihtoehdoissa. Nyt näitä perusteluja käytetään puol- tamaan sijaintia, jolloin se- koitetaan kaksi täysin eri asiaa.

Rakentamisen toteutami- seksi hankkeellinen pitää saada mm. asemakaavamu- tos ja ympäristöluja. Hank- keen suunnuden ja pitkäai- kaisten vaikutusten vuoksi olisi syytä järjestää uusi tie- dotustilaisuus. Edellinen pi- dettiin yli kaksi vuotta sitten, jonka jälkeen lienee valmis- tunut uusia selvityksiä. (Ym- päristökeskuksen lausunnos- sa vaadittiin mm. lisäperus- teluja vaihtoehtojen sijain- tipaikkojen hyökkäiselle).

Kustannusarvio on paisu- nut jo sadalla miljoonalla markalla 250 miljoonasta 350 miljoonaan. Tähän arvioon

eivät tiettävästi edes sisälly hankkeen aiheuttamat hai- takorvaukset ympäristön kiinteistöille, eivät katuja- hestelt. luhahankintojen ku-

laskelman mukaan nelilinjainen puhdis- tam maksaisi 379 miljoonaa markkaa. Toisen mukaan tarvittaisiin viides linja ja hinta olisi 506 miljoonaa markkaa. Poliiti- kot syyttivät julkisesti Turun virkamiehiä Kakola-hankkeen jarruttelusta. Kaarina ja Raisio olivat kaiken aikaa seuranneet sivusta tilannetta ja koittaneet miettiä, pitäisikö heidän sitoutua mukaan hank- keeseen vai keskittyä saneeraamaan omat puhdistamonsa.

Uusi käänne farssissa

Vuonna 2001 puhdistamon hankesuun- nitelmaa oli täydennetty ja siinä puhdis- tamon rakentamisaajaksi oli laskettu 57 kuukautta. Suunnitelman mukaan puh- distamo olisi valmis vuonna 2007. Elo- kuussa 2001 Kakolanmäen jätevedenpuh- distamon asemakaavaratkaisu ja laitosta pyörittävän yhtiön perustamissopimus jäivät kuitenkin yllättäen Turun kau- punginvaltuuston pöydälle. Syynä oli se, että valtuustolle esitettiin selonteko, jossa

kerrottiin Turun ja valtion neuvottelevan yhä mm. Kakolaan louhittavan kallio- luolan syvyydestä ja poistoilmapumpun paikasta. Valtio vaati luolaa kolme kertaa syvemmälle kuin Turku oli suunnitellut ja vesilaitoksen asiantuntijoiden mukaan louhiminen niin syvälle oli teknisesti lähes mahdoton toteuttaa. Tämä oli kiu- sallinen käänne farssissa, sillä kaupun- ginvaltuuston itsensä 1999 tekemässä sijoituspaikan periaatepäätöksessä oli vaatinus neuvotteluista ”Kakolan kallio- tilan hankinnasta kaupungin omistuk- seen”. Kaikki nämä vuodet oli suunnitel- mia tehty valtion omistamalle tontille.

Itämeri kiittää

Jätevedenpuhdistamon rakentaminen, louhiminen ja varustaminen siirtoviemä- reineen **maksoi lopulta 128 miljoonaa euroa**. Valmistuttuaan vuonna 2008, jäte- vedenpuhdistamo korvasi viiden kunnan vanhat puhdistamot, jotka olivat elinkaa- rensa päässä. Turun seudun puhdistamo Oy on nykyään 14 kunnan omistama pal- veluntuottaja. Ero vanhaan avopuhdista- moon, josta liete kuljetettiin kaatopaikal- le, on huomattava. Itämeri kiittää, sillä orgaanisen aineen, fosforin ja kiintoaineen poistossa päästään 99 % puhdistustehoon ja typenpoistotohe on yli 80 %. Puhdis- tamosta tuli neljälinjainen mekaaniseen, kemialliseen ja biologiseen käsittelyyn perustuva laitos. Puhdistamon katveessa eläminen ei kuitenkaan ole sujunut ongel- mitta, kun asiaa tarkastelee portsalaisnä- kökulmasta. Hajuhaittojen lisäksi harmia on aiheuttanut puhdistamon kapasiteetti, joka on osoittautunut riittämättömäksi etenkin rankkasateen sattuessa. Viimei- sintä heinäkuista viemäritulvaa ja sen ai- heuttamia vahinkoja puidaan kaupungin kanssa edelleen.

Yläkoulu ja päiväkoti vanhan puhdistamon tontille

Vielä 1990-luvun lopulla entisen puhdis- tamon tilalle Vaasanpuistoon suunnitel- tiin korkeita kerrostaloja ja silloin kysyt- tiin, kuka haluaa muka muuttaa niihin taloihin.

Nyt kysyä voi, kuka haluaa lapsensa käy- vän koulua 850 oppilaan ja 120 päiväko- tilapsen monitoimitalossa, joka sijaitsee entisen jätevedenpuhdistamon tilalla? Entinen käsittelylaitos sijaitsi samalla tontilla, jonne on kaavoitettu Vaasanpuis- ton monitoimitaloa, joka korvaisi Juhana Herttuan ja Luolavuoren yläkoulujen ti- lat. Samaan yhteyteen aiotaan toteuttaa tilat myös 300 oppilaan väistökoululle. Lisäksi alueelle on tulossa asuntoja 1000 hengelle. ■

Harrastuksena mielen ja kehon rentoutuminen: Jooga

Teksti **Christina Torro**

Mikä: Joogastudio 8
Missä: Puutarhakatu 49
Lisätietoja: astangajoogaturku@gmail.com

Puutarhakadun päässä, siellä portsalaismukuloiden pulkkamäen liepeillä, toimii yksi kulmakunnan tuoreimmista harrastetuloista: Joogastudio 8. Sen taustalla toimii kolmen naisen luotsaama voittoa tavoittelematon yhdistys, Astangajooga Turku. Yhdistyksellä on Turussa pitkät perinteet, mutta muutto uusiin tiloihin Puutarhakadulle keväällä 2022 innosti uudistamaan toimintaa myös muilta osin. Astangajoogan rinnalle otettiin muitakin joogalajeja, ja niin Joogastudio 8 oli syntynyt.

Joogastudio 8 tuntitarjontaan kuuluu astangajoogan lisäksi hathaa ja yin joogaa. Näistä astangajooga mielletään liikkuvimmaksi ja fyysisimmäksi joogamuodoksi, ja sen takia ehkä vähän myös pelottavaksi. Sen vuoksi astangajoogan rinnalle haluttiin tuoda myös helpommin lähestyttäviä joogamuotoja. Yin jooga on lempeä joogamuoto, jossa haetaan kehon rentoutuminen rauhallisten syvävenytysten kautta. ”Vaikka mieluiten kyllä haluaisimme, ettei joogamuotojen eroja alleviiva-

ta, vaan ne pikemminkin lähentyisivät toisiaan” kertoo **Ilana Gothoni**, yksi Joogastudio 8:n perustajista. Joogamuodosta riippumatta merkityksellistä on mielen ja kehon hyvinvointi.

Normitallaajan mielikuvissa joogaan liittyy tietynlainen mystisyys. Lajin gurut eli joogit ovat salaperäisiä jumalhahmoja supervoimiseen, joiden runko on terästä ja selkärangassa yli-inhimillistä elastisuutta. Mitä jos jooga kiinnostaa portsalaista, mutta kroppaa vaivaa pehmeys ja selkärangaa kankeus? ”Kaikki ovat tervetulleita joogaamaan, eikä venyvyyttä vaadita tai mitata”, kertoo Gothoni, ”eihän uimakouluunkaan mennä, jos osaa jo uida.” Ja kun on tehnyt päätöksen tulla tunnille, ei itseltään kannata vaatia ihmesuorituksia: ”Tärkeintä on antaa aikaa itselleen ja olla maltta- vainen, kuunnella kehoa ja edetä sen mukaisesti.” Joogastudio 8:n tuntitarjonnasta löytyy myös Soiva yin -niminen joogatunti, jossa pääsee syvävenyttel- mään elävän musiikin säestyksellä. Eikä minkä tahansa

◀ Joogastudio 8:n perustajat
Johanna Johansson, Ilana Gothoni
ja **Tiia Nurmilaakso** toivat joogan
Puutarhakadulle (kuva: Mikko Seppinen)

musiikin, vaan viulumusiikin - ja vieläpä ammattivii- listin säestämänä. ”Yin jooga on suvaitseva joogatyyl, jossa käytetään rentoutumisen välineenä monipuoli- sesti elementtejä, esimerkiksi äänimaljoja. Pohdin, että minulla on huippuinstrumentti ja osaaminen, joten miksi en käyttäisi hyödyksi tätä tunneillani”, taus- toittaa Gothoni. Tunnilla soitettavat kappaleet ovat harkittuja, eivätkä mitkä tahansa humpparallit sovi yin joogan henkeen: ”Kappalerepertuaarissa on klas- sista ja kevyttä musiikkia. Iskelmää ei saa kuitenkaan olla liikaa, sillä kuulijan tunnistama kappale saattaa viedä tunnetiloihin, jotka eivät ole syvärentoutushar- joitetta edistäviä.” Klassisia kappaleita on siis valtaosa, ja tunnint aloitetaan usein kauniilla Bachin Soolo- viululonaatilla. ”Bachit ovat siitä hyviä, että niissä ei ole sellaisia melodioita, jotka yleensä tarttuivat mieleen tai veisivät kuulijan johonkin tiettyihin muistoihin viulua kuunnellessa.”

Ja viulu, miten kauniisti se soikaan. Hämärässä joo- gasalissa on miltei harras tunnelma, kun viulu alkaa soida pehmeästi taitavan soittajan käsissä. Soittimen ääni on hypnoottinen, sitä kuuntelee vaistomaisesti silmät kiinni. Bachia ja Vivaldia, Louis Armstrongia ja ripaus Katri-Helenaa. Välillä musiikki vaimenee ja Gothoni opastaa levollisella äänellä matoilla loikoi- levaa joogakansaa uuteen asanaan. Torkkuuko joku, sitä ei tiedä, eikä sillä ole kai niin väliäkään. Pääasia on syvän rentoutumisen olotila. ”Tämän päivän suorituskeskeisille ihmisille rentoutumisen kyky ei ole itsestäänselvyys, ja rauhoittumista pitää opetella” pohtii eräs joogaaja tunnin jälkeen, ”mutta tällainen olotila kun nyt tunnin jälkeen on, sen kun saisi joka iltana ennen nukkumaanmenoa.” ■

Soiva yin rentouttaa portsalaisen.

Kuka: Ilana Gothoni

Ikä: 47v

Ammatti: viulisti, Turun filharmoninen orkesteri

Perhe: kolme lasta ja mies

Lajimenestys: Joogassa ei kilpailla, ei edes itseään vastaan. Jooga on filosofia, johon kuuluu harjoitus - tai harjoitus, johon kuuluu filosofia, miten päin vaan. Suorite on tietysti fyysinen ja voi myös ajatella, että jooga on silkkaa liikuntaa. Sekin on ok, jokainen voi itse päättää miten asian mieltää.

Oma lajihistoria: Olen ollut aina kiinnostunut joogasta, jo koulussa tein esitelmän aiheesta jooga. Lasten myötä kiinnostuin aiheesta kun- nolla, ja olen nyt harrastanut joogaa 17 vuot- ta. Kokeilin ensin hathajoogaa, mutta koin että tarvitsen fyysisempää harjoitusta ja siirryin astangaan.

Mitä toivot joulupukilta? Toivon, että perhe saisi olla koko joulun terveenä yhdessä. Mat- kustamme jouluksi aina Lappiin, se on joulupe- rinteemme.

TTBC:ssä pääsee treenaamaan kuutena päivänä viikossa.

Harrastuksena kamppailu:

Thainyrkkeily

Teksti **Christina Torro**

Mikä: Turku Thaiboxing Club
Missä: Ruissalontie 12 C (Saippua Center)
Lisätietoa: www.ttbc.fi

Saippua Centerin kolmannessa kerroksessa käymäiske. Täydessä salissa on miehiä ja naisia, ikäihmisiä ja nuoria, jotka liikkuvat keskityneesti vastapäätä olevaa treenikaveriaan tiukasti silmällä pitäen. Lyövät, väistävät, potkivat, suojaavat. Mäiskeen lisäksi äänimaailmassa on öhinää ja ähkäisyjä, mutta kukaan ei huuda kivusta eikä veri lennä. Ohjeita annetaan suomeksi ja englanniksi, ilmapiiri on levollinen ja hallittu. Meneillään on Turku Thaiboxing Clubin sparraustreenit.

Thainyrkkeilyn kotimaassa Thaimaassa laji tunnetaan nimellä Muay Thai, ja sillä on maassa kansallissurheilulajin status. Thainyrkkeilyn historia ulottuu

yli 2000 vuoden taakse. Suomeen laji ennätti muutamaa vuotta myöhemmin vuonna 1984, jolloin Turku Thaiboxing Club aloitti toimintansa Puropellon koulun kellaritiloissa. Joidenkin muutosten jälkeen seura asettui Portsan liepeille Saippua Centeriin, jossa se on toiminut 2000-luvun alkupuolelta asti.

Nykyään Suomessa toimii 43 thainyrkkeilyseuraa ja -jaostoa, yhteistyö seurojen välillä on tiivistä ja monimuotoista: ”lajiin kuuluu salikisat, jolloin vierailaan toisen seuran järjestämissä kilpailuissa. Kisat ovat tärkeä osa lajin yhtenäisyyttä, tulee nähtyä muita seuroja ja kilpakavereita eri saleilta”, kertoo kolminkertainen Suomen mestari, Turku Thai-

◀ Jussi Nurminen ja Mika Lundelin sparraavat.

▶ Aikuisiällä thainyrkkeilyn aloittaneella Mirka Salosella on kolme Suomen mestaruutta.

boxing Clubin aktiivi **Mirka Salonen**. ”Myös liiton yhteiset maajoukkueleirit ovat olleet tärkeitä sparrailussa.” Kisojen lisäksi yhteistyötä tehdään myös valmennusten osalta. Seuran toiminnanjohtaja Topi Räsänen on mukana Suomen Muaythai-liiton valmennustiimissä, joka vastaa maajoukkuevalmennuksesta ja valmennuskoulutuksista. Tärkeintä toiminnanjohtajan pestissä on kuitenkin oman seuran hyvinvointi ja sen ylläpitäminen. ”Akuuttien ongelmien ratkaisemista”, nauraa Räsänen.

Mutta miten thainyrkkeilyn voisi aloittaa? Haittaako, jos ei ole enää aivan nuori eikä kamppailulajeista ole aikaisempaa kokemusta? Uskaltaako salille tulla?

”Harrastajien ikäkaala on laaja eikä yläikärajaa ole, tällä hetkellä meillä on harrastajia juniori-ikäisistä yli 60-vuotiaisiin saakka”, kertoo Räsänen. Ja mikä helpotus: kamppailulajeista ei tarvitse olla aikaisempaa kokemusta thainyrkkeilyä aloittaessa. ”Aikaisempi liikuntaharrastus on toki eduksi, muttei harrastamisen aloittamisen edellytys. Pääasia on, että aloittaa” kannustaa Salonen. Uuden harrastajan thainyrkkeilyura käynnistyy aina starttikurssilta, joita alkaa viisi kalenterivuoden aikana. Starttikurssi kestää kuusi viikkoa, treenejä on kaksi kertaa viikossa ja puolitoista tuntia kerrallaan. ”Keskeisin tavoite on oppia lajin perusteet turvallisesti siten, ettei harrastaja loukkaa itseään tai muita”, kertoo Räsänen. Ensimmäiselle tunnille voi pakata mukaan urheiluvaatteet ja juomapullon, sen enempää varusteita ei ensin tarvita. Harrastuksen jatkuessa voi ostaa säärisuojat, hammassuojan ja nyrkkeilyhanskat, mutta lenkkareita ei tarvita silloinkaan – lajia treenataan paljain jaloin.

Starttikurssin jälkeen voi kausimaksulla tulla treenaamaan haluamilleen tunneille, joita järjestetään kuutena päivänä viikossa. Itselleen voi hakea sopivan treenitahdin ja säädellä yksittäisen treeninkin tempoa päivän kunnon mukaan. Eikä aina tarvitse olla se paras päivä harjoituksiin tullessa, sillä treenatessa mieli tyyntyy ja arkihälinä vaimenee. ”Harrastus tuottaa keskittymistä” kertovat Turku Thaiboxing Clubin kehäketut – ja mitäpä sitä muutakaan voi töiden tai opiskelun vastapainoksi toivoa. ■

▲ Sisarusket Sinja Ylinampa ja Sini Ylinampa edustavat TTBC:tä kisoissa.

Kuka: Mirka Salonen, Turku Thaiboxing Clubin valmentaja.

Ikä: 39v

Ammatti: koulutussuunnittelija, Turun yliopisto

Perhe: Kaksi rescue-koiraa Espanjasta nimeltään Piki ja Juku, sekä avopuoliso Tuija.

Lajimenestys: olme Suomen mestaruutta sarjoissa alle 51-kiloiset ja alle 54-kiloiset naiset, nippu hopeamitaleita. Kansainvälisistä turnauksista Baltic Open sekä amatöörien MM-kisoissa sijoilla 5-8

Oma lajihistoria: Aloitin kuntonyrkkeilyn opiskelijana aikana, pidin lajista ja jatkoin thainyrkkeilyyn. Ensimmäisissä kilpailuissa olen ollut vasta 28-vuotiaana. Aikaisempi lajitaustani on tanssissa, ja tanssissa tarvittavasta rytmistä sekä kehon ja liikkeen hallinnasta on ollut hyötyä thainyrkkeilyssäkin.

Mitä toivot joulupukilta? Oma treeniaikaa. Kaapit on jo täynnä.

Portsalainen potretti

Haastattelu ja kuva **Sari Raunell**

Tällä palstalla esitellään ihmisiä, jotka asuvat tai työskentelevät Portsassa, sekä ihmisiä, joista portsalaisuus ei lähde pesemälläkään.

Haastattelin naapuriani ja ystävääni kirjailija Tuomas Mustikaista, joka on yksi tämän vuoden puhutuimmista kirjailijoista.

Nimi:
Tuomas Mustikainen, ”Musti”. Turussa asuessani olen saanut lempinimeksini Musti, ehkäpä se oli ensin vähän haukumasana, joka sittemmin on jäänyt käyttöön.

Perhe:
Olen kotoisin Lappeenrannasta, jossa minulla asuvat äiti ja isä, isovanhemmat äidin puolelta ja paljon muita sukulaisia. Pikkuveli asuu Helsingissä. Perheelläni on läheiset välit eli vaikka asumme fyysisesti kaukana, olemme paljon yhteydessä. Isovanhemmat ovat jo iäkkäitä ja luopumisen aika tulee pian. Ei ole kuitenkaan sellaista oloa, että tarvitsisi katua, etten olisi kertonut välittäväni heistä, sen olen tehnyt. Lapsuusmuistot isovanhempien kanssa ovat rakkaita. Edesmennyt isän isä, joka oli kirvesmies, rakensi isäni kanssa mökkimme. Muistan, kuinka mummi meni mökillä aikaisin nukkumaan ja äidin isän eli pappani kanssa jäimme paistamaan makkaraa takassa ja kuuntelimme samalla matkaradiota. Takan loimuava tuli oli ikään kuin liikkuva kuva.

Ammatti:
Toimin aiemmin toimittajana, muun muassa sota- ja kriisireporterina Lähi-Idässä sekä media-alan opettajana Turun Ammattikorkeakoulussa. Nykyään kirjailija.

Olen valmistunut Jyväskylän Yliopistosta journalistiikan oppiaineesta filosofian maisteriksi. Turun seutuun tutustuin jo armeija-aikana, olin aliupseerikoulussa Gyltön saarella. Armeijan jälkeen kävin yhden lukukauden ajan opiskelemassa Lahdessa insinööriopin-toja, joka ei tuntunut omalta. Lahdessa opiskelin myös journalismia Kansanopistossa ja sen jälkeen Turun Ammattikorkeakoulussa Medianomiksi.

Kerronnallinen tietokirja Kielletty kansa – elämää palestiinalaisalueilla julkaistiin vuonna 2014. Se kertoo Israelin ja Palestiinan konfliktista. Kirjassa puheenvuoron saavat niin Israelin sotilaat kuin palestiinalaisaktivistit. Mustikainen kuvailee kirjassaan Gazaa avovankilana, jossa palestiinalaisille ei juurikaan ole ihmisoikeuksia ja alueena, jossa pommitukset ja katkeruus ovat jatkuneet vuosikymmeniä. Kirja on noussut Ukrainan sodan alkamisen jälkeen uudelleen ajankohtaiseksi ja siitä ilmestyi keväällä 2022 äänikirja.

Laulaja Topi Sorsakosken elämä-kerta Topi Sorsakoski – Viimeiseen korttiin julkaistiin syyskuussa 2016. Teit sen yhdessä toisen portsalaisen, Antti Arvajan kanssa. Miten tämä syntyi?

Hahmottelin vuonna 2015 esikoisromaaniani, mutta se ei oikein edistynyt. Saunoimme Antin kanssa yhdessä ja heitin Antille, pitäisikö tehdä jokin elämäkertaa yhdessä. Emme heti löytäneet hyvää kohdetta. Menin käymään vanhemmillani Lappeenrannassa ja siellä kuulin radiosta Topin Surullinen kitara-biisin. Tarkistin saman tien, onko hänestä tehty elämäkertaa: ei ollut. Olin aina tykännyt Topin musiikista ja tiesin Antinkin olevan Topi ja Agents-fani, joten ehdotin aihetta Antille. Teimme kirjan aikamoisella vauhdilla, noin vuodesa, koska lupasimme kirjan valmistuvan seuraavaksi syksyksi.

Taustamatutkimuksina teimme lähes 200 haastattelua, kahlasimme läpi pari hyllymetriä lehtileikkeitä ja kaikkea muutakin. Olin aika väsynyt projektin jälkeen. Lähetimme ensimmäisen version kirjasta vapun tienoilla 2016 kustannustoimittajalle ja otin itsestäni sen jälkeen työhuoneen edustalla selfien. Kuvassa minulla oli pyöreät silmälasini päässä ja hiukset sojottivat likaisina. Postasin kuvan Facebookiin tekstillä ”Nyt lähti käsikirjoitus kustantajalle”. Topi Sorsakosken, eli oikealta nimeltään Pekka Tammilehdon veljen vaimo kommentoi kuvaa: ”Jaahas, tekijä on alkanut näyttää kohteeltaan.”

Esikoisromaani Mutta pimeys näkee sydämen ilmestyi keväällä 2022. Se on yksi tämän vuoden puhutuimmista kirjoista, osaksi ehkä siitä syystä, että kirjan aiheena on sota ja sen traumat. Kirjassa nuori toimittaja lähtee tekemään reportaasisarjaa Israelin ja Palestiinan kriisistä. Sodan tuska ei anna toimittajalle rauhaa Suomessakaan ja ote elämästä tuntuu lipuvan hänen käsi-stään. Toimittaja tapaa rakkauden, mutta äkkiä hänen näkönsä hämärtyy. Eli kirjassa on paljon yhtymäkohtia Mustikaisen omaan elämään. Kirjasta osan hän kirjoitti näkevänä ja osan näkövammaisena.

Kun kirjaa lukee portsalaisena, tuntuu kuin olisi itsekkin tarinassa mukana. Siitä löytyvät muun muassa kakluuni, mukulakivikadut, Port Arthurin nimen tarina sekä patiolla grillaavat ja ilakoivat naapurit. Lukiessa teki mieli lähteä etsimään erästä kirjettä Kakolasta. Millaista oli kirjoittaa omista kotikulmista?

Omista kotikulmista kirjoittaminen oli oikeastaan tosi hauskaa. Ensin yritin etäännyttää päähenkilöä itsestäni. Jos-sain vaiheessa tajusin, että miksi en voisi kirjoittaa kaunokirjallista, fiktiivistä romaania, vaikka tekisin päähenkilöstä itseni oloisen ja näköisen, ainakin joiltakin osin. Taustatarinassa on tapahtumia omasta elämästäni. Se oli lopulta hirveän vapauttavaa, ehkä siinä on myös kysymys häpeästä. Loppujen lopuksi on sama, miten ihminen tarinan lukee, olenko kirjoittanut itsestäni vai päähenkilöstä. Itse ajattelen, että kirjoitin romaanin. Monet ovat kysyneet, kuinka paljon kirjasta on totta. Tämä on ensisijaisesti tarina, jossa voi olla paljonkin totta, mutta voi olla jotain muutakin. Lopulta se on lukijan ja kirjan välinen asia.

Juuri ennen kuin Kielletty Kansa-kirjani julkaistiin, syttyi Gazassa uusi 51 päivän sota. Samoin hieman ennen tämän kirjan julkaisua alkoi sota Ukrainassa. Ehkä pitäisi ensi kerralla kirjoittaa jostain muusta, vaikkapa rauhasta?

“

Ehkä pitäisi ensi kerralla kirjoittaa jostain muusta, vaikkapa rauhasta?

Totta puhuen olen jo suunnitellut seuraavaa kirjaani, siinäkin kuvaan Port-saa ja kirjassa tulee varmasti olemaan joitain yhtymäkohtia tämän kirjan päähenkilöön.

Minulla on Turussa paljon hyviä ystäviä, joten olen onnekas siinä suhteessa. Olen ehkä karjalainen höpöttäjä, sillä tavalla ystäviä on varmaan tullut. Ystävät ovat myös pysyneet itselleni vaikeina aikoina. Kun menetin näköni viisi vuotta sitten, surun hetket vaihtuivat ilon hetkiin, kun huomasin, että ystävät ovat edelleen aidosti läsnä. Omat läheiseni asuvat kuitenkin toisella puolella Suomea. Ystävät myös kohtelevat minua edelleen samana ihmisenä, ilman säälivää vammaiskerointa. Se on ollut tärkeää.

Itse en kelaakaan näkövammaisuuttani, se on vain yksi ominaisuuteni. Pystyn liikkumaan normaalisti tuttuja reittejä, vieraat eivät ehkä huomaa kuin pientä epävarmuutta. Tutut tietävät, etten näe kuin hahmoja, enkä siis tunnista heitä. He moikkaavatkin siten, että kertovat myös nimensä, se on huomioimista. Näkövammaani haitta-aste on 90 prosenttia, se on suurin mahdollinen. Olen menettänyt tarkannäön keskuksen molemmista silmistäni. Näen vain hahmoja ja niitäkin läheltä. Halusin kertoa tarinan näönmenetyksestäni yleisölle vasta kirjassani. Eli vaikka asia oli ystävilläni tiedossa, en halunnut siitä julkisesti puhua ennen kirjan julkaisua.

Olet toinen uuden Hannikaisen Kirjaolkkari -kirjailijaklubin vetäjä. Kirjaolkkari järjestetään joka kuun ensimmäisenä torstaina klo 19, uudistuneessa Hannikaisen Olutravintolassa. Klubi-illoissa keskustellaan turkulaisten kirjailijoiden kanssa. Kirjaolkkarit jatkuvat kesäkuulle asti, ne myös taltioidaan ja ovat katsottavissa Youtubessa. Mistä ajatus syntyi?

Toinen Kirjaolkkarin vetäjä **Aleksi Sibelius** on opiskellut yliopistossa filosofiaa ja työskentelee nyt Hannikaisessa. Aleksi keksi haastatella minua tänä vuonna

Tuomaksen lempipaikkoja Portsassa: pihasauna.

Turun taiteiden yössä baariyleisön edessä tuoreesta kirjastani. Aloimme ideoida sen jälkeen, voisimmeko järjestää jotain kirjallisuuteen liittyvää yhdessä. Meidän ideamme oli, että keskustelemme turkulaisten kirjailijoiden kanssa heidän urastaan ja tuotannostaan häpeä- ja syyllisyysteemojen kautta. Kaikki kirjailijat, ketä pyysimme mukaan, suostuivat. Haluamme luoda kirjallisuuskeskustelua, joka on kaikille avointa. Baari on ympäristönä hyvä, siellä voi osallistua kuka tahansa. Iltoja on tiedossa ainakin kesäkuuhun asti, mahdollisesti kesätaun jälkeen jatkamme ensi syksynä.

Oma Portsahistoria:
Asun Jalossa Heikkiläntäällä. Muutin Portsaan, tähän asuntoon 25.4.2013. Kirjoitin silloin ensimmäistä tietokirjaani Kielletty Kansa - elämää palestiinalaisalueilla. Tyypillisesti asunto löytyi puskaradion kautta, eli kuulin töissä kollegan kautta tästä. Portsassa tuntuu kuin asuisi melkein maalla, mutta onkin lähes keskustassa.

Muuton aikaan minulla oli käsi paketissa ja apuna oli pari ystävää. Toisella ystävälläni oli puku päällä ja keppi kädessä. Naapurit tuntuivat katselevan mikä ihmeen hippiretkue tuo on. Aika pian muuton jälkeen oli pihatakkoot ja yksi naapureista tuli ikään kuin soittamaan suutaan, ystävällismielisesti kuitenkin ”Nyt hommiin, hippi” ja lykkäsi haravan käteen. Hyviä ystäviä meistä ja muistakin naapureista tuli, yhteisiä mukavia hetkiä on vietetty. Muistan ensimmäiseltä kesältä, kun meillä oli naapurien kesken rapujuhlat vanhalla pyykkituvalla, snapseja juotiin ja eräskin naa-

puri taisi nukkua penkillä juhliissa.

Hyvin pian muuton jälkeen naapuri toisensa jälkeen tuli esittäytymään, huomasin, että yhteisöllisyyttä oli. Tällä tuntuu, että naapureilta kehtaa kysyä apua, on kyse sitten porakoneesta tai muusta, naapurit tekevät mielellään toisilleen palveluksia. Kymmenen vuotta olen kohta asunut Jalossa ja paljon on vaihtunut asukkaita tänä aikana. Monta ystävää, naapuria on muuttanut pois. Täältä on nyt vaikeaa ajatella muuttavani pois näönmenetykseni jälkeen. Portsassa minun on helppoa ja tuttua liikkua.

Lempipaikkasi Portsassa:
Portsa itsessään. Tai ehkä taloyhtiön pihasauna. Itse asiassa vaikea eritellä, Portsa on kokonaisuutena viehättävä. Pieni ja riittävät palvelut. Tykkään käydä Ravintola Arvossa, siellä on ystävällinen palvelu. Kakolassa on tärkeitä paikkoja. Kokonaisuudessaan Portsa on mukava pieni kyläyhteisö, missä on paljon ystäviä ja tuttuja. Alueen tunnelma on hyvä.

Mikä on Portsassa parasta?
Saa asua vanhassa talossa, jolla on selkeä aiempi historia. Ei pelkästään rakennuksena, vaan on mukava arvuutella, millaisia ihmisiä tässä on asunut ja mil-laista elämä on ollut aiemmin. On kiva asua vanhassa ja poikkeuksellisen kau-niissa miljöössä.

Terveiset portsalaisille:
Terveiseni ovat kaksi osaiset. Lukekaa romaanini Mutta pimeys näkee sydämen. Toiseksi: älkää muuttako pois Portsasta, koska se on pahin virhe, mitä voisitte tehdä. ■

TALVEN JUOMIA

Portsan sanomien toimitus istui alas kuuntelemaan, että mitä kortteliravintola Arvon ravintoloitsija **Tommi Avola** suosittelee juotavaksi talven kylminä kuukausina. Näiden juomien valmistuksessa ei myöskään tarvitse heitellä pulloja ja sheikata, vaan ainekset lasiin ja menoksi. Jos kuitenkin laiskottaa, molempia juomia saa myös Arvon tiskiltä.

Molemmat drinkit sopivat tehtäväksi alkoholittomana jättämällä alkoholi pois.

Omenainen rommitoti

Vanha merimiesten klassikkojuomaa voi talven kuukausille varioida mieleisekseen. Tässä versiossa perinteisen kuuman veden sijasta käytetään kuumaa omenamehua, minkä voi lämmittää joko kattilassa tai mikrossa.

- 4cl rommi (jallu on aivan loistava vaihtoehto)
- 1,5cl Sitruunamehua
- 1,5cl sokerilientä
- 12cl kuumaa omenamehua

Koristeeksi omenansiivu ja kanelitanko. Jos haluaa vähän lisämaustetta, kanelitankoa voi raastaa juoman päälle.

Talven henkäys

Tässä juomassa esiin tulee marjaisuus. Mukavan hapokas ja raikas, mutta myös makea ja virkistävä. Inkiväärisiirappia saa helposti lähikaupasta ja on muutenkin monikäyttöinen elintarvike.

- 4cl Vodka
- 2cl Marli mustaherukkamehutiiviste
- 1cl inkiväärisiirappi
- Karpalomehua

Kaada ainekset lasiin, laita hieman jäitä jos löytyy ja kaada vielä loraus karpalomehua päälle. Rosmariinia ja pakastekarpaloita koristeeksi

apt

Harkitseeko sinun taloyhtiösi sähköautojen latauspisteitä?

Kysy nyt hankesuunnitelma puolueettomalta toimijalta!

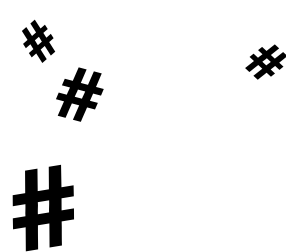
Meiltä saat taloyhtiöiden sähköjärjestelmien sekä lataustarpeiden kartoituksen, tarvittavien toimenpiteiden kustannusarvion ja hankesuunnitelman.

Ota yhteyttä!

apt APT-Elektro Oy

Tilhenkatu 23, 20610 Turku
020 830 4444
apt@apt-elektro.fi

apt-elektro.fi

Elämää Portsassa - Life in Port Arthur

Olen syntyperäinen portsalainen, juureni Portsan kortteleissa ja kauduilla. Kun olin lapsi, pihat olivat isoja kuin viidakko, äidit kaikkien yhteisiä, kivijalkakaupoista ostettiin kesäpäivien jäätelöt. Nyt asun isoäitini ja äitini jälkeen samaa kotia Heikkiläkadulla – tässä ovesta on ollut perheeni sukunimi jo kuudella vuosikymmenellä.

Meille portsalaisille oma kaupunki-nosamme on kaupungin sydän, sen korttelit ja pihat täynnä tarinoita yli sadan vuoden ajalta. Näitä lähdin kokoamaan yhteisötaideteos Life in Port Arthuria varten. Teoksessa haluan kuvittaa, kertoa ja jakaa tarinoita Portsan elämästä vähän uudella tavalla. Omassa muistissani on monta sattumusta jo lapsuudestani 60- ja 70-luvuilta, mutta teosta varten olen varsinaisesti kerännyt materiaalia haastatteleamalla Portsan asukkaita, niin vanhempaa kuin nuorempaa väkeä. Olen kurkistellut pihoihin, koputellut ovia – ja minut on otettu ystävällisesti vastaan joka paikassa. Ihania tapaamisia ja tutustumisia, kiitos niistä jokaisesta!

Yhteisötaide on taidetta, joka syntyy yhteisestä, yhdessä tekemällä, yhteisiä kokemuksia jakamalla. Life in Port Arthur -teos on, paitsi kurkistus näiden kortteleiden tarinoihin ja alueen asukkaiden elämään, myös kunnianosoitus sille erityiselle Kyliä kaupungissa -hengelle ja yhteisöllisyydelle, joka on Portsalle ominaista. Pihojen tapaamisissa on käsiini luotettu perheiden vanhoja kotialbumeita ja minulle on kerrottu tarinoita sukujen historiasta ja pihojen persoo-

nallisuuksista. Näistä arjen merkkihenkilöistä ja yhteisen asuinalueen historiasta kertominen on tärkeää – haluan muistuttaa pienten hetkien ja pysähtymisen merkityksestä.

Käyttööni luotetusta materiaalista olen hellitellen koonnut kuvatarinoita ja painattanut ne julisteille, joita olen nyt jo kahtena vuotena Portsan alueella saanut esitellä: Vuosi sitten joulukuussa Kosken Leipomon ja Kortteliravintola Arvon seinillä ja Heikkiläkadun Galleriakulman ikkunoissa, ja tämän vuoden elo- ja syyskuussa Portsan talojen seinillä ja pihojen porteilla. Life in Port Arthur löytyy saman nimisenä myös Facebookista.

Teoksen idea on myös, että se on vuosittain toistuva. Julisteet ripustetaan joka vuosi esille elokuussa ennen Portsan pihamarkkinoita, jolloin niiden tarinoihin voi tutustua myös se monituhatpäivien yleisö, joka markkinapäivänä Portsassa vierailee. Julisteet ovat esillä vuosittain aina Turun päivään, syyskuun kolmannen sunnuntaihin asti.

Kun ripustelin julisteita elokuussa, kyseltiin aika monesta taloyhtiöstä, tuleeko heidänkin portilleen oma juliste – tai voisinko tehdä sellaisen? Suunnitelmani on todellakin jatkaa kuvien ja tarinoiden keräämistä niin, että saisin koottua jokaisesta Portsan taloyhtiöstä oman kuvatarinan. Kun oman lapsuuteni Portsa ulottuu laajaksi, Koulukadun, Ratakadun, Amiraalistonkadun ja Mittarinkadun

rajaamaksi alueeksi, riittää minulla vielä tarinoiden metsästämistä.

Jos luet tämä jutun ja sinulta löytyy vanhoja valokuvia Portsan alueelta ja elämästä, ehkä pieni tarinakin kerrottavaksi, saa minuun mieluusti ottaa yhteyttä. Otan arvostaen ja ilolla vastaan kaiken kuvamateriaalin ja pienetkin tarinan hippuset. Kuvat voivat olla miltä vain vuosikymmeneltä – tähän mennessä kookoamani materiaalin vanhin kuva on vuodelta 1912, uusimmat 80-luvulta.

Lämpimästi tervehtien,
Katri Heikkiläkadulta

Katri Oksanen
041 5221571
katri.oksanen@gmail.com

TEE ITSE RAAKASUKLAATA

G, M, Km, V

**Herkkua helposti
hellakakluunin lempessä
lämmössä**

Jos kotonasi on puilla lämpiävä hella, pakkanen ei pahasti pelästyä. Samalla kun hellasi lämpiää, ota lämpö talteen tekemällä vesihauteen päällä suklaata.

Etsi kaapeistasi mieleisesi muotit, joihin kaadat sulan suklaan. Lisää lämpöä ripottelemalla päälle kanelia, kardemummaa tai chiliä, pähkinöitä, kuivattuja hedelmiä ja marjoja, kaa-kaonibsejä tai mitä mielesi tekeekin. Nautiskele autuaallisesta suklaan mausta tai anna eteenpäin mieltä lämmittävä pikkukulhulahja.

Reseptin ainekset:

- 3 dl kaakaovoita (~150g)
- 1½ dl kookossokeria
- 1 dl raakakaakaota
- 1 mm vaniljajauhetta
- ripaus suolaa
- Omavalintaiset lisukkeet

Tee näin:

1. Jauha kookossokeri puuterimaiseksi tehosekoittimessa tai morttelissa.

2. Sulata kaakaovoi teräskulhossa vesihauteen päällä. Lisää joukkoon kookossokeri ja sekoita hyvin kunnes sokeri liukenee.

3. Ota kulho sivuun kuumenemasta, anna jäähtyä hetken. Sekoita joukkoon kaakaojauhe, vanilja ja suola. Sekoittele noin 5 min lämmittäen kulhoa välillä vesihauteen päällä. Raakasuklaamassan lämpötilan on hyvä pysytellä alle 42,5°C, jos haluat, että kaikki sen terveyttä ja hyvää oloa edistävät ainesosat säilyvät.

4. Valuta muotteihin ja ripottele päälle mausteet, pähkinät ja muut lisukkeet. Laita pakkaseen jähmettymään tasaiselle alustalle 20 minuutiksi.

5. Irrota muoteista ja nautiskele!

Lämpimin terveisin:

Henriikka

PortSalaisesta Leivoskeittiöstä

Valitse lapsellesi hoitopaikka missä arki kohtaa satujen taian

Satupäiväkoti

www.satupaivakodit.fi

Satuherttuassa avoimet ovet tiistaina 13. joulukuuta klo 17.30 – 19.00, tervetuloa!

SATUNUMMI Eskonkatu 10, 20320 Turku	SATUPORTSA Puutarhakatu 46, 20100 Turku	SATUSUIKKILA Konstanzankatu 4, 20320 Turku	SATUSAARI Kaislatie 12, 21200 Raisio	SATUHERTTUA Fatabuurinkatu 5, 20200 Turku	SATUKOIVULA Välskärinkatu 15, 20740 Turku
--	--	---	---	--	--

Isännöinti Raunell

Ihanaa
joulunaikaa
portsalaisille!

Timo Raunell
puh. 0400 212 225
Korkeavuorenkatu 8, ovi 21
timo.raunell@gmail.com

Puutalojen isännöintiä

TT
OY TILITEHO AB

ASiantunteva ja
palveleva tilitoimisto
KIRJANPIDOT, TILINPÄÄTÖKSET,
PALKAT YM. TILITOIMISTOPALVELUT

Auktorisoitu
Taloushallintoliiton jäsen

Sirpa Pennanen KLT, PHT
Puutarhakatu 38 A 39
p. 0207 345 600

www.tiliteho.fi

**VERHOOMO
HAKAKOSKI**

-VUODESTA 1991-
Sanna Hakakoski
Verhoilijamestari

Rauhankatu 23-25
20100 Turku
Puh: 02 2309 602

posti@verhoomohakakoski.com
www.verhoomohakakoski.com

KOSKEN LEIPOMO
KÄSINTEHDYT LEIVONNAISET

*Yli sadan vuoden kokemuksella käsinleivottuja herkkuja.
Puutarhakadulla vuodesta 1918.*

Puutarhakatu 23 ark. 6.30–17, la 8–16 puh. 040 187 4253

Palautteita kaupungille

Pysäköinti on ollut jo monen vuoden ajan ongelma Portsassa. Asukkailla on autoja joka vuosi enemmän ja parkkipaikoista on puutetta. Olemme vuosien varrella useasti yhdessä mietinneet kaupungin kanssa mitä ongelmalle voitaisiin tehdä. Asiat vain etenevät kovin hitaasti toisinaan.

Hitaudesta esimerkki Annanpuiston laidalta. Arvin Grillin avautui aikanaan aamulla jo klo 6 ja siksi Grillin edessä oli mahdollista pysähtyä vain 30 minuutiksi klo 6-16. Grilli muutti jo vuosia sitten muualle ja tilalle tuli VG-Wok, joka aukesi vasta klo 11. Asukasyhdistys pyysi kaupunkia useita kertoja muuttamaan kioskien edessä pysäköintirajoitusta alkamaan vasta klo 10. Lopulta kesällä 2021 saimme

kuulla, että kioskin eteen oli jo loka-kuussa 2019 tehty suunnitelma uudesta merkistä, mutta ylläpito ei ollut saanut muutosta tehtyä ja tästä taas ei kaupungilla ollut tietoa. Tämän jälkeen olimme muutoksesta vastaavaan työnjohtajaan yhteydessä ja koitimme vauhdittaa muutosta.

Vanha

Syyskuussa 2021 merkki oli vaihdettu vihdoin. Nyt Annanpuiston reunalle kioskin edessä on muutama paikka enemmän yön yli pysäköintiä varten.

Uusi

Tieto siirtokehotuskylttien käytöstä tekstiviestinä kännykkään

Keväällä erityisesti kannattaa olla tarkkana, milloin kaupungin katujen puhdistus saapuu Portsaan. Silloin kadunvarsille ilmestyvät ajoneuvojen siirtokehotuskyltit. Ajoneuvon siirto siivouksen tieltä pois on aina maksullista ja maksusta vastaa ajoneuvon haltija. Tässä ohjeistusta, miten saat tiedon tulevasta katujen siivouksesta:

Kaupunki tarjoaa palvelun, jossa halukkaat saavat edellispäivänä klo 15 tekstiviestinä tiedon valitsemiensa postinumeroalueiden ja/tai katujen seuraavan päivän **kohteista, joissa pysäköinti on työn aikana kielletty**. Pysäköinti on kielletty joko pysyvin siirtokehotuskyltein tai väliaikaisin siirtokehotuskyltein.

Palvelun **vastaanotettavat viestit ovat ilmaisia**, ainoastaan palveluun ilmoittautumisen ja siitä poistumisen yhteydessä lähetettävät viestit maksavat normaalin palvelunumeroiden tekstiviestihinnan, 16 senttiä/viesti.

Palveluun ilmoittautuminen

Lähetä *numeroon 16130* tekstiviesti *turku* ja kirjoita perään välilyönneillä erotettuna *postinumeroalueet ja/* tai *kadunnimet*, joiden kohteista haluat tiedot. Tarkista tarvittaessa kadunnimien kirjoitusasu.

Jos esimerkiksi haluat **kaikki** postinumeroalueen 20500 **sekä** Kallelankadun ja Lastenodinkadun tiedot, lähetä seuraava tekstiviesti:
turku 20500 kallelankatu lastenodinkatu

Jos haluat vain Kallelankadun ja Läntisen pitkäkadun tiedot, lähetä seuraava tekstiviesti:
turku kallelankatu läntinen pitkäkatu

Kun haluat lopettaa palvelun, lähetä numeroon 16130 seuraava tekstiviesti:
turku sulje

Ongelmatilanteissa lähetä sähköpostia osoitteeseen asukasapu@sci.fi

Reaaliaikainen puhdistussuunnitelma:

www.puhdistussuunnitelmat.fi/turku/

Tieto kohteista, joissa pysäköinti kielletty puhdistustyön aikana:

www.puhdistussuunnitelmat.fi/turku/ tekstiviestit

Portsa ry lähettää palautteita usein kaupungin palautepalvelun kautta. Tässä muutamia palautteita lähiajoilta. Saattaa olla, että jotkut aiheet ovat "kestosuosikkeja". Arvaatko heti mitkä?

Palaute:
Kadut ja liikenne - Jalankulku- ja pyörätiet
Luontipäivä: 12.8.2022

Hei!
Olette oikeassa, vastaavia jalkakäytävän hoitoa haittaavia liikennemerkkejä kuin kuvassa, on alueella muuallakin. Ne ovat juurikin samanlaisia ja samaan aikaan eli kesällä asentamamme liikennemerkkejä Ratakadulla. (Koko palauteviestiketju alla)

Portsa ry kehottaa siirtämään kyseiset liikennemerkkit koko Ratakadun jalkakäytävän matkalta. Kannattaa pyytää luvat taloyhtiöiltä seinäasennusta varten ja kiinnittää liikennemerkkit talojen seiniin. Mikäli merkit jäävät paikoilleen, koko Ratakadun jalkakäytävän kunnossapito tulee olemaan puutteellista.

Portsa ry hallituksen puolesta
Sari Raunell
puheenjohtaja

Luontipäivä 8.7.2022
Palautetyyppi: Kadut ja liikenne
Aihe: Jalkakäytävät
Kuvaus:

Portsaan Ratakadulle on asennettu uusia liikennemerkkejä useiden taloyhtiöiden kohdalle. Ne toivottavasti eivät ole tarkoitettu kiinteiksi liikennemerkkeiksi, koska kuvan mukaisesti asennettuina ne haittaavat jalkakäytävän huoltoa. Kiinteistönhuoltokoneet vaativat koko jalkakäytävän leveyden Ratakadulla, kyseessä on erittäin kapea jalkakäytävä. Mikäli liikennemerkkit jäävät paikoilleen, talvikunnossapito ei tule onnistumaan Ratakadun jalkakäytävällä ollenkaan, koska ei ole olemassa niin kapeaa kiinteistönhuoltokonetta, joka mahtuisi liikennemerkkin ja rakennuksen välistä. Portsa ry pyytää poistamaan liikennemerkkit heti.

Portsa ry hallituksen puolesta
Sari Raunell
puheenjohtaja

Vastaus palautteeseen 12.8.2022:

Kiitos palautteestanne.

Valitettavasti kapeilla jalkakäytävillä merkit aiheuttavat esteitä. Vastaavia kohtia on alueella muuallakin.

Terveisin,
Turun kaupunki

Tila: Käsitelty
Vastattu: 9.9.2022
Kiitos palautteesta

Portsa ry voi hakea kaikilta alueen taloyhtiöiltä luvan merkkien kiinnittämiseksi talojen seiniin. Kun lupa on saatu niin sen voi toimittaa kaupungille, jolloin merkkejä voidaan seiniin kiinnittää jos lupa on.

Terveisin
Turun kaupunki
liikennesuunnittelu
Saapunut: 12.8.2022

Palaute: Kadut ja liikenne - Puhtaanapito
Luontipäivä: 15.6.2022

Portsan alueella talven hiekoitus-hiekat yhä poistamatta. Oheassa kuvat nimettyinä paikan osoitteen mukaan. Aiheesta annettu palautetta isosti yli kuukausi sitten Portsa ry:n ja yksittäisten kuntalaisten toimesta. Vastauksena saatu että suunnitellaan siirtokehoituskylttejä ei riitä koska sellaiset on melkein jokaisella kadun pätkällä Portsassassa.

Jollei oheiset kuvat todista hiekoitushiekkan poistamisen laiminlyöntiä niin mikä?

Tila: Käsitelty
Vastattu: 20.6.2022

Kiitos palautteesta.
Harjakoneet käynyt Portsan alueella useasti poistamassa hiekoitushiekkoja, poisto tehty aina niiltä alueilta mihin sillä hetkellä on päästy. Siirtokehoituksia ei olla käytetty. Merkit on ollut uusinnan alla. Terveisin Desentti
Saapunut: 15.6.2022

Palaute:
Kadut ja liikenne - Puhtaanapito
Luontipäivä: 25.4.2022

Hei! Onko teillä vielä suunnitelmissa tulla puhdistamaan kadun varret hiekoitussepelillä täällä Port Arthurin kaupunginosan alueella? Täällähän on autojen siirtokehoituskyltitkin risteyksissä valmiina, vaikka ne ovatkin nyt peltilevyin peitettyinä. Ajoväylät alkaa olemaan nyt putsattu, mutta koska täällä on paikallaan parkkeerattuna paljon autoja päivisin/jatkuvastikin, ei niiden alta hiekoitussepeleä saa muuten pois, kuin laittamalla siirtokehoitus kadulle ja sitten lakaisukoneella pääsisi ajamaan kadun reunatkin. Tarkoitin näitä asfaltoituja katuosuuksia: Puutarhankatu, Sofiankatu, Ratakatu, Sairas- huoneenkatu ja Heikkiläntä.

Olisi mahtavaa, jos tämä ehdittäisiin tekemään ennen 22.5. jolloin Portsa ry järjestää katumarkkinat Puutarhakatulla: nyt kun tien piennar on hiekoitussepelissä, se pölyää ja siinä on ikävä myydä tuotteita, jos sepele jää siihen. Yst. terv. täältä Portsa ry:n johtokunnasta.

Tila: Käsitelty
Vastattu: 3.5.2022

Kiitos palautteesta.
Portsan alueella isoimmat hiekoitussepelit jo poistettu, mutta työ kesken vielä urakka-alueella.
Terveisin Desentti
Saapunut: 25.4.2022

Palaute:
Kadut ja liikenne - Jalkakäytävät
Luontipäivä: 24.4.2022

Hei, meillä Port Arthurissa on historiallinen mukulakivialue, joka on mennyt osin pilalle katualueurakoiden vuoksi. Lähestyimme kaupunkia vuonna 2020 asiasta, ja nyt mielestämme melko kohtuullisen ajan

jälkeen lähestymme samalla asialla uudelleen, ja toivomme asian tulevan tällä kertaa kuntoon. Mukuloita on kiskottu ylös viemäri- ja katuvalourakoiden vuoksi, mutta niitä ei ole osattu laata takaisin (Korkeavuorenkatu), tai ne on ladottu väärinpäin (Arvinkatu). Museovirasto on määritellyt Portsan yhdeksi RKY-alueeksi, josta kulttuuristaan tunnetun Turun olisi syytä pitää huolta. Ei voi olla niin, että hutiloiden tehty urakointi rapauttaa historiallista miljööä palapaalta. Tekisittekö ystävällisesti toimenpiteitä huonosti suoritettujen urakoiden korjaamiseksi. T. Portsa ry, hallitus

Käsittely
Tila: Käsitelty
Vastattu: 10.5.2022

Arvoisa vastaanottaja, palautteenne on vastaanotettu.
Paljon kiitoksia palautteestanne.

Terveisin
Turun kaupunki
Saapunut: 24.4.2022

Palaute:
Kadut ja liikenne - Jalkakäytävät
Luontipäivä: 11.4.2022

Tervehdys. Täällä Portsan kaupunginosassa, mukula/nupukivissä jalkakäytävissä on tapahtunut vaurioita viime talvena: sieltä täältä mukulakiviä on noussut irti ja irronnut kadunpinnasta, lumiaurauksen vuoksi (lumiauran kauha on tarttunut kiviin ja nostanut niitä pintaan). Näitä vaurioita on nimenomaan jalkakäytävällä: ainakin Korkeavuorenkadulla ja Rauhankadulla. Alueellisesti vaurioalue ei ole mikään valtava, mutta kiviä on irtoillut sieltä täältä ja nyt ne pyörivät irtona isina jalkakäytävällä (nyrkkin kokoisia ja vähän isompia). Vaarana on sekin, että niitä viskottaisiin väkka ikkunoihin tai autoihin. Olisiko teidän mahdollista lähettää tänne ns. "kivimies" karkeasti puoleksi päiväksi kävelemään kivivasaran/ ja pienen lapion kanssa? Uskoisimme, että hän saa nämä muuten hienot ja arvokkaat vanhat jalkakäytävät taas kuntoon. Olisi mukava, kun tämän vanhan kaupunginosamme kadut pysyisivät samanlaisina ja vielä jälkipolvillekin. Ja ovathan nuo kunnossa olevat mukulakivipäällysteet upeita ja eksoottisiaakin katsella ja kulkea. Yst. terv. täältä kaupunginosaseura Portsa ry:n hallituksesta.
Liitetiedostot:

Tila: Käsitelty
Vastattu: 28.4.2022

Kiitos palautteestanne.
Käydään tarkistamassa vaurioiden laajuus.
Terveisin Desentti
Saapunut: 11.4.2022

Palaute: Kadut ja liikenne - Ajoradat
Luontipäivä: 29.11.2020

Hei, Portsassassa on viimeaikoina tehty toimenpiteitä mukulakivialueella. Ensin asennettiin lyhtypylväitä, sen jälkeen korjattiin vuotavaa vesiputkea. Mukulat on ymmärrettävästi

nostettu pois töiden ajaksi, mutta mukuloiden takaisin asentaminen on mennyt lievästi sanoen pieleen. Mukulat on heitetty urakka-alueen paikkauksessa takaisin miten sattuu, lopputulos on karkea. Tähän samaan myös toinen mukulakivialueilla tapahtuviin urakointeihin liittyvä moite. Arvinkadun mukulakivet välillä Rauhankatu-Ratakatu sekä Annankadun ja Rauhankadun kulma on joitakin vuosia sitten tehdyn katu-urakan yhteydessä ladottu suorastaan karkealla tavalla. Kivet on ladottu siten, etteivät ne muodosta kadulle kulkukelpoista pintaa, vaan kiven kärjet törröttävät kadulla erittäin harvasti ja kadunpätkällä käveleminen on nilkkoja nyrjättävää. Museovirasto on määritellyt Portsan yhdeksi Suomen valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuurirympäristöksi. Ei voi olla niin, että hutiloiden tehty urakointi rapauttaa historiallista miljööä palapaalta. Tekisittekö ystävällisesti toimenpiteitä huonosti suoritettujen urakoiden korjaamiseksi.

Käsittely
Tila: Käsitelty
Vastattu: 21.12.2020

Kiitokset palautteestanne.

Olemme keskustelleet Ylläpitomme ja Kunnossapitomme kanssa esittämistämme epäkohdista ja kyseiset alueet tarkastetaan ja tullaan korjaamaan tarvittavilla osillaan, kun ongelman laajuus saadaan selvitettyä.

Portsan mukulakivikadut on tärkeä suojeltava kulttuuriympäristö myös Turun kaupungille.

Turun kaupunki, KYTO, Kaupunkiympäristön kunnossapito
Saapunut: 29.11.2020

Palaute: Kadut ja liikenne - Ajoradat
Luontipäivä: 13.6.2016

Korkeavuorenkatu avattiin v. 2012 viemärintiityn vuoksi ja kivetys ladottiin v. 2013 uudelleen. Kadun kunto ei vastaa ennen avausta ollutta laatua. Mm. paljon kuoppia. Lisäksi tiivistyksessä käytettyä hiekkaa (ylimääräistä, joka ei enää painu kiven väliin) ei ole korjattu pois. Tämän seurauksena katu pölyää kesäkeleillä, selvästi aikaisempaa enemmän. Myöskään tänä keväänä/kesällä ei ole suoritettu talvisen hiekoitusosan poiskorjausta.

Käsittely
Tila: Käsitelty
Vastattu: 20.6.2016

Urakkakohteessa on takuu aika tämän vuoden loppuun. Käymme yhdessä urakoitsijan kanssa loppukesällä työmaan läpi, ja he korjaavat painumat ja muut mahdolliset virheet jotka takuuajana on syntynyt.

Terveisin
Kiinteistöliikelaitos, Infrapalvelut
Saapunut: 13.6.2016

Teille on syntynyt Vapahtaja!

Joulun aika on käsillä – se merkitsee aina vipinää Mikaelin kirkonmäellä ja kirkossa. Luvassa on konsertteja, hartauksia, myyjäisiä, joulujuhlia ja kaikkea maan ja taivaan väliltä – sananmukaisesti. Monille joulutilaisuuksissa kohokohta on jouluevangeliumin lukeminen. Luukkaan evankeliumin toinen luku alkaa ”Siihen aikaan antoi keisari Augustus...” (vanhempi kansa muistaa sanamuodon ”Ja tapahtui niinä päivänä”). Evankeliumi on tuttu ja pappinakin sitä on tullut luettua jouluisin lukemattomat kerrat. Mutta kuten tunnettua – Raamattu puhuttelee aina tuoreesti – ja joskus tuttuakin kohta voi puhutella uudella tavalla.

Muutama vuosi sitten vierailimme seurakunnan lapsiperheiden kanssa jouluvaelluksessa, jonka järjesti naapurissamme Turun Helluntaiseurakunta. Aikakapselilla siirryimme 2000 vuoden takaiseen Palestiinaan ja vaelluksen aikana näyteltiin tuttuja kohtauksia ensimmäisestä joulusta. Yksi kohtaus on kedolta, jossa lammaspaimenet juttelivat pimeässä illassa niitä näitä. Yhtäkkiä syttyi valo ja enkeli, jota esitti nuori tyttö tuli näkyviin. Hän sanoi tutut sanat: Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. TEILLE ON SYNTYNYT VAPAHTAJA!

Nuo sanat kolahtivat ruuhkavuosia elävän isän tajuntaan. VAPAHTAJA! Hän joka antaa vapautuksen elämän taakoista, armon epätäydellisyyden ja riittämättömyyden keskelle. Miten tuo sana oli kaikki nämä vuodet ollut hukkuneena jouluevangeliumin keskelle. Ymmärrys siitä, mitä ensimmäisenä jouluna tapahtui, että Jeesus syntyi minunkin Vapahtajakseni, kolahti tajuntaani. Ja tuo NUORI tyttö sen kertoi. Evankeliumi kosketti taas syvästi papin sydäntä ja kyynelleet valuivat. Olisin vain halunnut viettää vapauttavaa rukoushetkeä pimeän salin reunassa... Mutta vaellus jatkui seuraavaan kohtaukseen seimen luo. Olin mukana johtamassa vaelluksella lapsiryhmää, joten kokosin itseni ja jatkoin ruuhkavuosimoodilla eteenpäin. Eihän pappi nyt voi itkeskellä seurakunnan lapsiryhmää johtaessaan.

Mutta, jotain pysyvää jäi sydämeen tuosta joulusta. Varmasti koko evankeliumin tärkein sana: Vapahtaja. Ja kuinka syvällä sydämessäni nyt tajusin, mitä se merkitsee minulle – jouluevangeliumi elää edelleen tämän päivän ihmiselle.

Taakoista vapauttavaa joulujuhlaa!
Pasi Jaakkola
Mikaelinseurakunnan johtava kappalainen

JOULUTAPAHTUMIA

*Mikaelinkirkossa (Puistok. 16)
ellei toisin mainita*

Pe 9.12. klo 18 Mikaelin ystävien perinteinen Puurojuhla Seurakuntakodissa (Puistokatu 13), mm. Tiernapojat

Su 11.12. klo 16 & 18 Kauneimmat joululaulut (kts. SuperSunnuntai)

La 17.12. klo 22 Yön kauneimmat joululaulut

La 24.12. klo 16 Jouluaaton hartaus, mieskuoro

Laulun Ystävät

La 24.12. klo 22 Jouluyön kauneimmat joululaulut,

Su 25.12. klo 8 Jouluaamun jumalanpalvelus

Su 25.12. klo 10 Jouluaamun jumalanpalvelus

(Turun linnan kirkko)

Su 1.1. klo 18 Turku rukoilee - kristittyjen yhteinen uuden vuoden juhla

11.12. SUPERSUNNUNTAI

klo 11 Mikael AAMU Mikaelinkirkossa (Puistok. 16).

klo 12.30-14 JOULUPUURO ja KAHVIT seurakuntakodissa (Puistok. 13, vap. eht. maksu lähetystyön hyväksi).

klo 12.30-14 JOULUMYYJÄISET seurakuntakodissa.

klo 13 URKUTUOKIO kirkossa

klo 14 ELÄINTEN JOULURAUHAN JULISTUS kirkonmäellä.

klo 14.30 JOULUNÄYTELMÄ lapsille ja perheille kirkossa.

klo 16 KAUNEIMMAT JOULULAULUT kirkossa. Urkusäestys.

klo 18 KAUNEIMMAT JOULULAULUT kirkossa. Sumu big band.

WWW.MIKAEL.FI

Mikaelin-seurakunta

TURKU-AIHEISET KIRJAT, KORTIT, KARKIT, PELIT, JULISTEET JA LAHJATAVARAT. TURKU-ÖVERIT!

TURKU-TUOTE ON PARAS LAHJA!

TURKUSEURAN FÖRIPUOTI

Föripuoti | Vanha Suurtori 3, Brinkkalan talon 1. kerros | Avoinna ti-pe klo 11-17, joulumarkkinoiden ajan la-su klo 11-17

Huom! Tervetuloa joulukuussa myös Turkuseuran Kauppatorin paviljongin joulupuotiin, Avoinna: ma-pe klo 11-18, la klo 10-16 ja su klo 11-15

LUE LISÄÄ KOTISIVUILTA JA TUTUSTU: TURKUSEURA.FI

Rakennushanke
Rauno Mäkelä Oy

Koko vuoden parhaat asennus- ja saneerausajat varataan nyt!

SOITA 0400 534 303

www.rakennushankemakela.fi | Airikkalantie 102, 21310 Vahto

Olen portsalainen kiinteistönvälittäjä ja erityisesti Portsan kaupunginosa ja puutaloasuminen ovat minulle tuttuja.

Autan sinua mielelläni kaikissa asuntoasioissa.

Soita minulle jo tänään.

Susanna Artukka
Kiinteistönvälittäjä LKV

puh. 050 339 8125, susanna.artukka@spkoti.fi

Sp-Koti
Välitysliike Turku Oy LKV

JA NIIN JOULU JOUTUI

TERVETULOA VIETTÄMÄÄN JOULUA KANSSAMME
TURUN TUNNELMALLISIMPAAN, HISTORIAN HENKEÄ
HUOKUVAAN HOTEL KAKOLAAN.

24.12.

JOULUAATON MAJOITUSPAKETTI

sisältäen jouluillallisen 24.12.

STANDARD
-HUONE
YHDELLE

175€

STANDARD
-HUONE
KAHDELLE

250€

PERHEHUONE
KOLMELLE

316€

PERHEHUONE
NELJÄLLE

345€

JUNIOR SUITE
KAHDELLE

370€

✳ Hyödynnä myös lisäyön tarjous 23.-26.12. – kysy lisää myyntipalvelusta!

RUBEN
RAVINTOLA

Ravintola Rubenissa on
tarjolla joululounas

MA-PE 12-16.12
KLO 11.30-15.00.

Joululounas **58€**/hlö

Kakolankatu 14
20100 Turku

VARAUKSET

Myynti@kakola.fi
044-424 4500

HOTELKAKOLA.FI